

§ 25-tilladelse

Udvidelse af 400 kV højspændingsstation Idomlund

Indhold

§ 25-tilladelse til udvidelse af højspændingsstation Idomlund	4
1. Afgørelse	4
1.1 Baggrund	6
2. Beskrivelse af projektet	7
2.1 Projektets placering	7
2.2 Projektets anlæg	8
2.3 Anlægsarbejdet	9
2.3.1 Udførelse af aktiviteter	9
2.3.1.1 Arbejdstider på døgnet	9
2.3.1.2 Arbejdets varighed	9
2.4 Trafik i anlægsfasen	10
3. Offentlig høring	11
3.1 Resume af høringssvar	11
3.2 Høringens indflydelse på afgørelsen (2. offentlighedsfase)	13
4. Afværgeforanstaltninger	14
5. Vilkår for tilladelsen	18
6. Begrundelse for afgørelsen	20
7. Landskab, visuelle forhold og kulturarv	21
7.1 Landskab og visuelle forhold	21
7.2 Kulturarv og arkæologi	24
8. Beskyttet natur	26
8.1.1 § 3-beskyttet natur (naturbeskyttelsesloven)	26
8.1.2 Fredskov, levende hegn og beskyttede diger	28
8.1.2.1 Fredskov	28
8.1.2.2 Levende hegn og diger	29
8.1.3 Beskyttede arter	30
8.1.3.1 Bilag IV-arter	30
8.1.3.2 Øvrige beskyttede arter	40
8.2 Natura 2000-områder	43
8.2.1 Potentielle påvirkninger	44
8.2.2 Væsentlighedsvurdering	44
8.2.3 Natura 2000-område N64: Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede.	44
9. Grundvand	45
10. Overfladevand	47

11.	Havstrategi	49
12.	Trafik	49
13.	Støj	51
14.	Alternativer	53
14.1	Referencescenariet	53
14.2	Alternativer	54
15.	Kumulative påvirkninger	55
16.	Samlet konklusion	55
17.	Overvågning	55
18.	Offentliggørelse	55
19.	Klagevejledning	56

BILAGSOVERSIGT

Bilag 1	Afgrænsningsnotat
Bilag 2	Miljøkonsekvensrapport
Bilag 3	Høringsnotat - 2. offentlighedsfase
Bilag 4	Dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen

§ 25-tilladelse til udvidelse af højspændingsstation Idomlund

1. Afgørelse

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) meddeler hermed tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25¹, stk. 1, til etablering af en udvidelse af eksisterende højspændingsstation 400 kV højspændingsstation Idomlund beliggende i Holstebro Kommune.

Tilladelsen meddeles til Energinet, der er bygherre for projektet. Tilladelsen meddeles på vilkårene, der fremgår af nærværende afgørelses afsnit Vilkår for tilladelsen.

Det er en forudsætning for tilladelsen, at Energinet etablerer og driver projektet inden for de fysiske og miljømæssige rammer og forudsætninger, der fremgår af miljøkonsekvensrapporten. De projektindbyggede afværgeforanstaltninger, der er anført i miljøkonsekvensrapporten etableres og overholdes på lige vis som vilkår. Vilkårene i nærværende tilladelse skal overholdes ved realisering af projektet.

Tilladelsen meddeles på baggrund af bygherres offentliggjorte miljøkonsekvensrapport og resultater af de høringer, der er foretaget:

- Energinets ansøgning af den 8. august 2023
- Høringssvar modtaget i forbindelse med de offentlige høringer afholdt i perioden den 12. oktober – 2. november 2023
- Energinets miljøkonsekvensrapport af den 30. juni 2025
- Energinets supplerende oplysninger til høringssvar modtaget i 2. offentlighedsfase

Endvidere meddeles tilladelsen på baggrund af nedenstående forhold:

Dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen

I forbindelse med etableringen af projektet er der behov for dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen² § 14, stk. 1, og § 15, stk. 1, til flytning af individer af nationalt fredede arter; butsnudet frø (*Rana temporaria*), skrubbtudse (*Bufo bufo*) og lille vandsalamander (*Lissotriton vulgaris*). Dispensationen fremgår af bilag 4.

¹ LBK nr. 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

² BEK nr. 521 af 25/3 2021 om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt (artsfredningsbekendtgørelsen), som ændret ved bekendtgørelse nr. 1005 af 2. juli 2025.

Plangrundlag

Udvidelsen af 400 kV højspændingsstation Idomlund kræver tilvejebringelse af nyt plangrundlag, før projektet kan realiseres. Holstebro Kommune har sideløbende med nærværende miljøkonsekvensvurdering udarbejdet en lokalplan nr. 1230 og kommuneplantillæg nr. 21 nu tillæg nr. 7 til Kommuneplan 2025-2037) med miljørapport, der muliggør projektet. Planområdet ligger i landzone, og vil med lokalplanens vedtagelse forblive i landzone. Lokalplanen indeholder bonusvirkning og vil således erstatte de tilladelser til bebyggelse og anlæg i landzone, som er nødvendige for lokalplanens virkeliggørelse, jf. planlovens § 15, stk. 4.

Espoo

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har vurderet, at anlæg og drift af de ansøgte aktiviteter ikke kan have en grænseoverskridende påvirkning. Der er derfor ikke gennemført en Espoo-proces for projektet Udvidelse af 400 kV højspændingsstation Idomlund.

Samordningsreglerne

Der skal foretages en miljøkonsekvensvurdering af projektet Udvidelse af højspændingsstation Idomlund efter miljøvurderingsloven, en vurdering efter habitatdirektivet (habitatbekendtgørelsen §§ 6 og 10 samt artsfredningsbekendtgørelsens §§ 14 og 15) samt en vurdering efter lov om vandplanlægning (indsatsbekendtgørelsens § 8). Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har for Udvidelse af 400 kV højspændingsstation Idomlund anvendt en fælles procedure efter miljøvurderingsbekendtgørelsens § 7, stk. 1³, hvilket betyder, at der gennemføres en koordineret miljøvurderingsproces for projektet efter reglerne i miljøvurderingsloven, habitatbekendtgørelsen og lov om vandplanlægning (indsatsbekendtgørelsens § 8). Når der skal meddeles tilladelse til projektet efter anden lovgivning, skal nærværende miljøvurdering af projektet anvendes som grundlag for afgørelsen.

På ansøgningstidspunktet var projektet omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 3c ”*Transport af elektricitet gennem luftledninger, jordkabler dimensioneret til spændinger over 100 kV, samt tilhørende stationsanlæg, dog undtaget elkabler på søterritoriet*”. Derudover er projektet også omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 1d ”*Nyplantning og rydning af skov med henblik på omlægning til anden arealudnyttelse*”.

Bygherre har jf. § 19, stk. 4, i miljøvurderingsloven⁴ anmodet om, at projektet der er omfattet af bilag 2, skal undergå en miljøvurdering. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er miljøvurderingsmyndighed i denne sag, da Energinet er bygherre jf. § 3, stk. 1, punkt 2, i miljøvurderingsbekendtgørelsen.

Nye bekendtgørelser inden for vandplanlægningen

Der er efter bygherres udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten og som følge af genbesøget af vandområdeplanerne 2021-2027 ikrafttrådt fornyede

³ BEK nr. 1608 af 09/12/2024. Bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (miljøvurderingsbekendtgørelsen) og BEK nr. 430 af 02/05/2025.

⁴ LBK nr. 4 af 03/01/2023 Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (miljøvurderingsloven), som i bilag 2 er ændret ved BEK nr. 1375 af 25/11/2025.

udgaver af følgende bekendtgørelser: Bekendtgørelse om vandområdedistrikter og hovedvandoplande (BEK nr. 1667 af 08/12/2025), bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål (BEK nr. 1668 af 08/12/2025), indsatsbekendtgørelsen (BEK nr. 1669 af 08/12/2025) og miljømålsbekendtgørelsen (BEK nr. 1670 af 08/12/2025). Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har jf. miljøvurderingslovens § 35 (LBK nr. 4 af 03/01/2023) haft § 25-tilladelsen samt projektets miljøkonsekvensrapport og relevante bilag for projektet i offentlig høring før offentliggørelsen af de nævnte bekendtgørelser.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø konstaterer, at flere bilag til de nykrafttrådte bekendtgørelser er opdateret i forhold til de bekendtgørelser, som indgik i høringsmaterialet til genbesøget af vandområdeplanerne 2021-2027. Således er tilstandsvurderingerne af flere vandområder opdateret (jf. MiljøGIS: https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedi-reaktiv3_2-2025), og der er tilføjet nye miljøkvalitetskrav og ændret flere miljøkvalitetskrav for visse miljøfarlige forurenende stoffer (jf. bilag 2 til bekendtgørelse nr. 1668 af 08/12/2025). Det er Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's vurdering, at disse ændringer ikke vil give anledning til ændringer i miljøpåvirkningen jf. projektets beskrevne påvirkninger. De tilføjede miljøkvalitetskrav gælder stoffer, som er irrelevante for projektet, og de ændrede miljøkvalitetskrav vedrører lempelser af kravene for vanadium og krom i sediment og vand, fjernelse af kravene for vanadium og arsen i biota samt arsen i sediment. Konkret er der sket ikke sket nogen ændringer i tilstandsvurderingen af berørte vandområder i projektet.

Det er således Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's vurdering, at de vurderinger, der er foretaget i § 25-tilladelsen og miljøkonsekvensrapporten fortsat er retvisende. Det er ligeledes Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's vurdering, at udfaldet af høringen ikke ville have været anderledes, om materialet havde været udarbejdet på baggrund af de opdaterede bekendtgørelser.

1.1 Baggrund

Baggrunden for projektet er at fremtidssikre højspændingsstationen, da den ligger som et strategisk knudepunkt i det overordnede elnet. Udvidelsen er bl.a. nødvendig for at imødekomme et øget forbrug og vedvarende energiproduktion i området. Udvidelsen giver mulighed for at tilslutte flere vedvarende energianlæg (VE-anlæg) som f.eks. solcelleanlæg og landvindmøller til højspændingsstationen, foruden en tilslutning af en kommende havvindmøllepark i Nordsøen. Derudover øger det muligheden for etablering af anlæg, hvor strøm udnyttes til at fremstille brint (Power-to-X-anlæg).

Den eksisterende station er i øjeblikket under udvidelse og ombygning som en del af Energinets allerede godkendte projekter for ”*Forstærkning af elnettet mellem Endrup og Idomlund*” samt Thor Havmøllepark (Thor-anlæg) jf. Miljøstyrelsens (nu Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's) tilladelse i henhold til miljøvurderingslovens § 25 af den 9. februar 2023. Udover udvidelser og ændringer af installationer på selve stationen omfatter projektet etablering af en ny 400 kV-luftledningsforbindelse, der skal tilsluttes den

eksisterende station i projektområdet. De igangværende udvidelser af den eksisterende station forventes færdig ultimo 2025. Den nye luftledning forventes opsat medio 2025. Umiddelbart syd for projektområdet er et nyt højspændingsanlæg til brug for nettilslutning af strøm fra den fremtidige Thor Havmøllepark under etablering (Figur 1). Dette anlæg etableres også af Energinet og forventes færdigt og idriftsat medio 2025

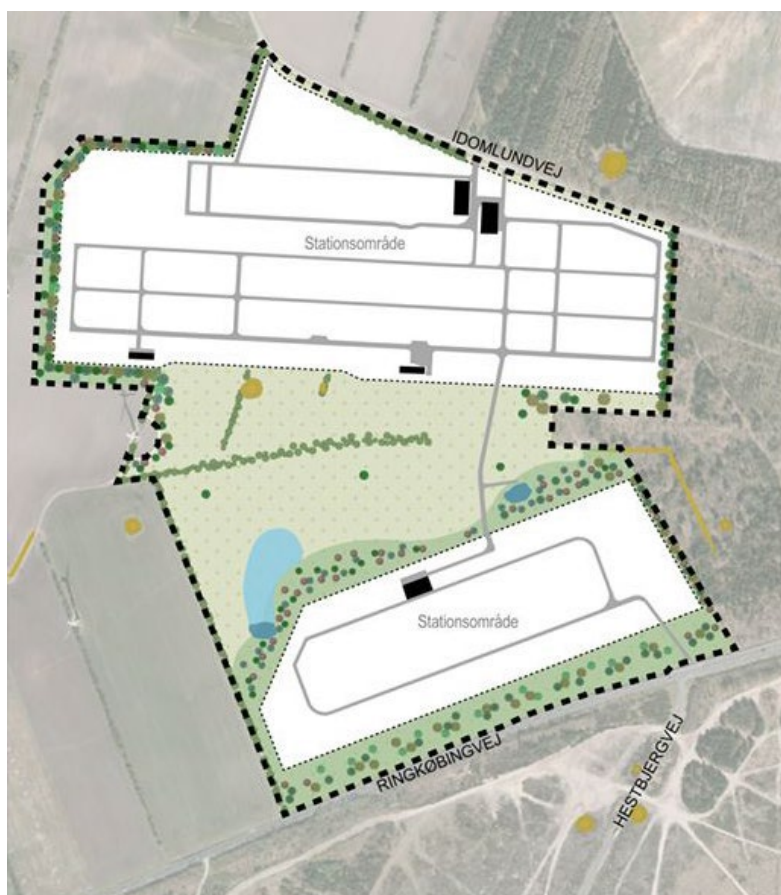
2. Beskrivelse af projektet

Nedenfor fremgår en kort beskrivelse af det ansøgte projekt, mens der for detaljerede oplysninger om projektet henvises til bygherres miljøkonsekvensrapport.

2.1 Projektets placering

Projektområdet omfatter i alt ca. 23 ha, hvoraf de ca. 8,5 ha udgør den udvidelsen i nærværende projekt.

Energinets eksisterende højspændingsstation ligger centralt i projektområdet. Projektområdet er vist på Figur 1 og omfatter matr.nr. 2r og 2y Den østlige Del, Idom, samt del af 2h, 2z, 2æ, 3a Den østlige Del, Idom.

Figur 1: Illustrationsplan fra forslag til lokalplan nr. 1230, der viser områdets disponering med det nordlige og sydlige stationsområde, bygninger, interne veje, regnvandsbassiner og beplantningsbælter. Projektområdet udgør det nordlige del af planområdet. Det sydlige område (Thor-anlæg) er under etablering.

2.2 Projektets anlæg

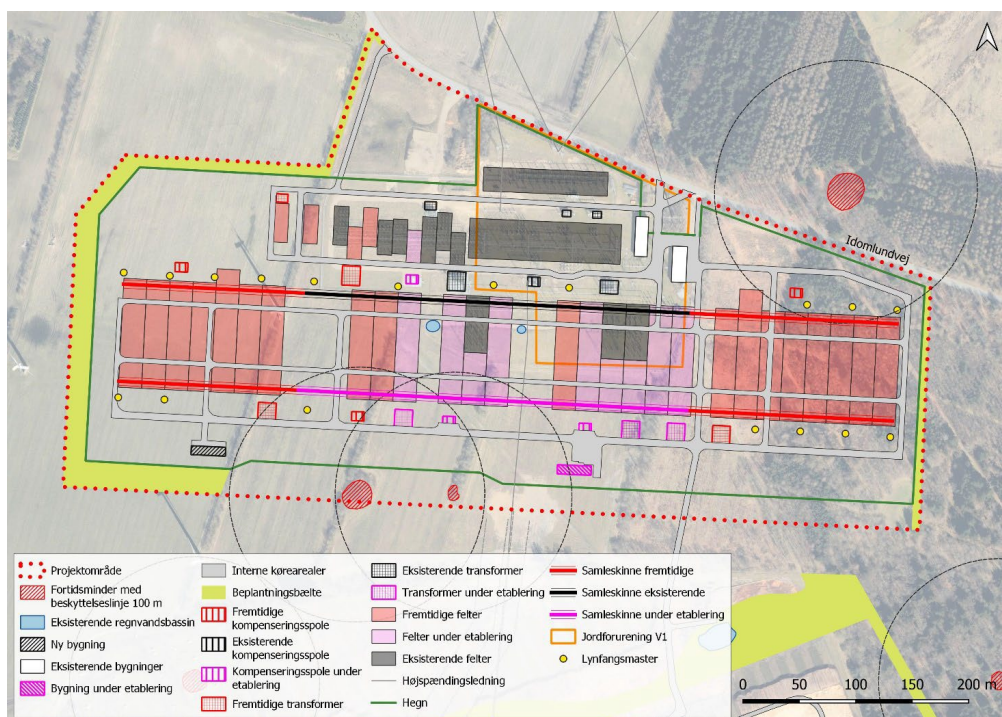
Nedenfor er projektet overordnet beskrevet. For detaljeret projektbeskrivelse henvises til miljøkonsekvensrapporten.

Idomlund højspændingsstation

Bygherre skal udvide den eksisterende højspændingsstation ved Idomlund. Stationsudvidelsen etableres som en AIS-station (Air Insulated Switchgear), også kaldet et åbent anlæg eller friluftstation, der vil bestå af en række tekniske komponenter. I forbindelse med udvidelsen af højspændingsstationen vil der ske udvidelse af en 400 kV samleskinne mod øst og vest for at muliggøre 18 nye felter. Etablering af alle 18 stk. 400 kV felter med opstilling af op til seks stk. 400 kV transformere (3 stk.) og kompenseringspoler (3 stk.) (op til 15 meter høje) og etablering af 18 stk. lynfangsmaster (op til 28 m høje). Der vil desuden ske en udvidelse af 150 kV samleskinnen mod vest med fire nye felter, heraf ét transformerfelt.

Alle tekniske komponenter og bygninger opføres på støbte fundamenter. Der skal opføres en ny bygning som bliver op til 8,5 meter høj og maksimalt 450 m² i grundplan til styring og overvågning af stationsanlægget. Omkring anlægget og inden for projektområdet foretages terrænregulering, og der etableres afskærmende beplantning mod nord, vest og syd i form af beplantningsbælter, der skal sløre indblikket til højspændingsstationen (*Figur 2*). Omkring den østlige udvidelse af stationen vil der blive etableret afskærmende beplantning mod øst (se *Figur 2*). Der vil blive etableret et beplantningsbælte mod nord, vest og syd med 3-5 rækker planter i en bredde af minimum 10 meter mod nord/nordvest og 3 rækker i en bredde af 5 meter mod vest og øst. Beplantningen vil have en højde på minimum 6-8 meter i fuldt udvokset tilstand. Beplantningen under luftledninger skal holdes i en højde på maksimalt 4 meter af sikkerhedshensyn. Projektområdet omkranses af et op til 3 m højt trådhegn (sikkerhedshegn).

Regnvand håndteres ved inddragelse af LAR-løsninger. Regnvand, der falder på ubefæstede arealer, vil nedsive direkte fra terræn. Overfladevand fra fundamenter, herunder regnvand fra opsamlingskar omkring kompenseringspoler og transformere vil blive opsamlet og ført i rør til nedsivningsbassiner syd for projektområdet. Dette vand vil blive ledt igennem olieudskiller inden udledning til nedsivningsbassinerne. Vand, der falder på tage, vil blive ledt til faskiner, hvor det vil nedsive. Der sker således ikke udledning af overfladevand fra højspændingsstationen til recipient.

Figur 2: Oversigtskort over eksisterende anlæg, anlæg under etablering og den fremtidige udvidelse af 400 kV og 150 kV højspændingsstation Idomlund.

2.3 Anlægsarbejdet

I forbindelse med udvidelse af stationsanlægget vil der være behov for afrømning af muld, fældning af træer, terrænregulering samt tilkørsel og oplag af materialer. Der vil således være anlægsarbejder med entreprenørmaskiner, bortkørsel af affald mv.

Udover etablering af selve anlægget samt bygninger vil anlægsarbejderne blandt andet omfatte etablering af trådhegn, bygninger og fritstående tekniske anlæg inklusive fundamenter, adgangsveje, køreveje, etablering af en midlertidig byggeplads, omlægning af eksisterende og etablering af nye interne veje samt en eventuel ny overkørsel fra Idomlundvej, etablering af beplantningsbælter samt terrænbearbejdning i forbindelse med etablering af LAR-løsninger mv.

Der vil i forbindelse med udvidelse af højspændingsstationen nedtages én vindmølle, som står inden for projektområdet.

2.3.1 Udførelse af aktiviteter

2.3.1.1 Arbejdstider på døgnet

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at der udelukkende arbejdes på hverdage inden for almindelig arbejdstid. Det vil sige mandag til fredag kl. 07.00-18.00. Vurderingerne i nærværende tilladelse er baseret herpå.

2.3.1.2 Arbejdets varighed

Udvidelse af Idomlund højspændingsstation forventes at vare ca. 2 år med start i 2026.

2.4 Trafik i anlægsfasen

Anlægsarbejdet vil foregå med forskellige maskiner i forskellige perioder af anlægsfasen.

Der forventes anvendt lastbiler til jordtransporter og leverancer af materialer, betonblander, krantraktorer og lifte, gravemaskine/minigraver og gummiged. Udover etablering af selve anlægget samt bygninger vil maskinerne blive anvendt til etablering af en midlertidig byggeplads, omlægning af eksisterende og etablering af nye interne veje samt en midlertidig vej ind til en byggeplads for det igangværende projekt (*Forstærkning af elnettet mellem Endrup og Idomlund*) fra Idomlundvej, etablering af beplantningsbælter samt terrænbehandling i forbindelse med etablering af LAR-løsninger mv.

Der vil være en øget trafikbelastning med tunge køretøjer til området i anlægsfasen i forbindelse med tilkørsel af materialer til området og eventuel bortskaffelse af jord og affald. Trafikmængderne vil variere gennem anlægsperiodens længde på ca. 2 år, men der forventes en øget maksimal belastning på 20-40 til- og frakørsler pr. dag af store køretøjer i dele af anlægsperioden. Trafikken forventes højest i den første del af anlægsperioden. Den første del af anlægsperioden består af bygge- og anlægsfasen, som indeholder jord- og terrænarbejder, betonkonstruktioner og etablering af bygning. Her er der størst aktivitet og til- og frakørsel med tunge køretøjer. Perioden varer omkring 10-12 måneder. Den anden del af anlægsperioden består af installation af høj- og lavspændingskomponenter samt ledningsinstallation, hvor mængden af til- og frakørslerne er af mindre. Perioden varer ligeledes 10-12 mdr.

3. Offentlig høring

Der er i overensstemmelse med bestemmelserne i miljøvurderingsloven afholdt høringer af myndigheder og offentligheden ad to omgange. Først i forbindelse med afgrænsningen af indholdet af den miljøkonsekvensrapport Energinet skulle udarbejde, også kaldt 1. offentlighedsfase (idéfase). Dernæst i forbindelse med høring af miljøkonsekvensrapporten og udkast til afgørelse, som også kaldes 2. offentlighedsfase.

I nedenstående gives en overordnet gennemgang af disse høringer med angivelse af, hvordan høringssvarene er indgået i miljøvurderingsprocessen og udarbejdelsen af afgørelsen.

3.1 Resume af høringssvar

Resume af høringssvar for 1. offentlighedsfase

1. offentlighedsfase blev afholdt i perioden fra den 12. oktober 2023 til den 2. november 2023. Der indkom i alt 5 høringssvar. I *Tabel 3.1* er gengivet en sammenfatning af de emner, som høringssvarene omfattede, samt hvilken konsekvens høringssvarene har haft for afgrænsningen af miljøkonsekvensrapporten. Høringssvar indkommet i 1. offentlighedsfase fremgår af afgrænsningsudtalelsen af den 29. august 2024 samt høringsnotatet hertil, som er offentliggjort på Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs hjemmeside www.sgav.dk.

Tabel 3.1: Sammenfatning af indkomne høringssvar i 1. offentlige høring og deres inddragelse i miljøkonsekvensrapporten.

Emner	Konsekvens for miljøvurderingen
1. Trafik og trafikssikkerhed	Ad 1) Trafikafvikling og trafikssikkerhed på Idomlund og ved krydset med statsvejen i anlægsfasen tilføjes som emne i miljøkonsekvensrapporten (MKR). Trafik i driftsfasen medtages ikke som emne i miljøkonsekvensrapporten.
1. Alternativ placering 2. Natur 3. Planlægning 4. Støj	Ad 1) Udvidelsen af stationen er givet af en række tekniske forhold, der sætter begrænsninger for hvor og hvordan, stationen kan udvides. MKR vil indeholde en redegørelse for projektet og behovet for udvidelsen. Der undersøges på den baggrund ikke andre alternativer end 0-alternativet. Miljøkonsekvensrapporten vil indeholde beskrivelse af forslag, som har været indkommet i høringsfasen. Ad 2) De landskabelige og kulturhistoriske interesser, der relaterer sig til skoven, skovbygge-linjen og fortidsmindebeskyttelseslinjen behandles i MKR som en del af vurdering af landskab, visuelle forhold og kulturarv. Vurdering af anlægsarbejdets påvirkning på flora og fauna, beskyttede naturtyper og arter skal

	<p>indgå og udføres på baggrund af feltkortlægning af naturen.</p> <p>Ad 3) Det er Holstebro Kommune, der er myndighed for planprocessen. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer i projektet eller indholdet i miljøkonsekvensrapporten.</p> <p>Ad 4) Støjberegninger vil blive udført efter Miljøstyrelsens vejledninger og forskrifter og indgår i MKR.</p>
<p>1. Afgrænsning af projektet 2. Kumulative effekter 3. Støj</p>	<p>Ad 1) Det aktuelle projekt er et særskilt projekt, der omhandler udvidelse af den eksisterende station, hvilket ligger til grund for den geografiske afgrænsning. Kumulative påvirkninger med øvrige relevante anlæg vil blive vurderet i MKR.</p> <p>Ad 2 og 3) I MKR vil der indgå vurdering af kumulative påvirkninger i forhold til støj i driftsfasen fra relevante eksisterende og planlagte anlæg i området.</p>
<p>1. Alternativ placering 2. Støj 3. Påvirkning af landskab, natur og miljø 4. Regnvandshåndtering 5 Trafik</p>	<p>Ad 1) Udvidelsen af stationen er givet af en række tekniske forhold, der sætter begrænsninger for hvor og hvordan stationen kan udvides. MKR vil indeholde en redegørelse for projektet og behovet for udvidelsen. Der undersøges ikke andre alternativer end 0-alternativet. Miljøkonsekvensrapporten vil indeholde beskrivelse af forslag, som har været indkommet i høringsfasen.</p> <p>Ad 2) Støjberegninger i MKR vil indeholde beregning og vurdering af lavfrekvent støj i driftsfasen. Såfremt støjberegninger viser, at der er påvirkning fra støj ved nærliggende boliger, skal der etableres afværgeforanstaltninger.</p> <p>Ad 3) Det nærmere behov for beplantning og visuel afskærmning vurderes i sammenhæng med landskabsvurderingerne i MKR.</p> <p>Ad 4) Projektområdet ligger uden for oversvømmelses- og erosionstruede arealer samt lavbundsarealer. Håndtering af vand fra det udvidede stationsområde vil som på det eksisterende stationsområde ske ved brug af LAR-løsninger, hvor vandet forsinkes i grøfter eller bassiner før det nedsiver. Interne kørearealer etableres med belægning, der tillader nedsivning af regnvand, så befæstelsesgraden forventes at blive lav. Projektet skal kunne håndtere overfladevand inden for projektafgrænsningen, hvorfor der ikke vil være risiko for påvirkning i de</p>

	<p>omkringliggende områder. Håndtering af regnvand og vurdering af påvirkning af grundvand og overfladevand vil indgå i MKR.</p> <p>Ad 5) Påvirkning fra trafikstøj i anlægsfasen ved omkringliggende boliger indgår i MKR. Trafiksikkerhed på Idomlundvej tilføjes som emne i MKR, herunder sikkerhed for cyklister. Den eksisterende adgangsvej til 400 kV stationsarealet går via Idomlundvej, da stationsarealet ligger helt op ad Idomlundvej. I anlægsfasen forventes den eksisterende adgangsvej at blive benyttet, idet den midlertidige arbejdsplads forventes placeret inden for stationsarealet.</p>
--	---

Resumé af høringsvar (2. offentlighedsfase)

Miljøkonsekvensrapport af den 30. juni 2025 og udkast til § 25-tilladelse for udvidelse af 400 kV højspændingsstation Idomlund har været i 2. offentlige høring i perioden fra den 5. september 2025 til og med den 6. oktober 2025. De borgere, foreninger og myndigheder, som kan blive berørt af projektet, har fået høringsmaterialet tilsendt direkte, og samtidig har høringsmaterialet været offentligt tilgængeligt på Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøets hjemmeside. Der er i høringsperioden indkommet i alt fire høringsvar, som alle var fra myndigheder. Høringsvarene omhandler overordnet følgende emner:

- Refleksioner af radarbølger
- Ændret vejadgang til den sydlige del af lokalplanområdet

Desuden var der to af myndighederne, der ikke havde nogen bemærkninger.

3.2 Høringens indflydelse på afgørelsen (2. offentlighedsfase)

Med henvisning til det udarbejdede høringsnotat (Bilag 3) fremgår det, at høringen ikke har ført til ændringer af projektet eller ændringer af tilladelsens vilkår. Siden 2. offentlighedsfase er der udelukkende blevet foretaget redaktionelle ændringer i § 25-tilladelsen, herunder tilføjet et særskilt afsnit om alternativer og kumulative påvirkninger med udgangspunkt i bygherres miljøkonsekvensrapport.

Tabel 3.2 Sammenfatning af indkomne høringsvar i 2. offentlige høring og deres inddragelse i miljøkonsekvensrapporten.

Emner	Konsekvens for miljøvurderingen
Refleksioner af radarbølger	Der etableres ikke nye højspændingsledninger i projektet. Der etableres alene nye lynfangsmaster i forbindelse med den eksisterende station. Høringsvaret medfører ingen ændringer af projektet.

Ændret vejadgang til den sydlige del af lokalplanområdet	Vejadgangen tilhører 220 kV stationen beliggende i den sydlige ende af lokalplanområdet. Indeværende miljøkonsekvensvurdering vedrører alene en udvidelse af 400 kV stationen i den nordlige del af lokalplanområdet. 220 kV stationen er allerede opført og ændres ikke i dette projekt. Høringssvaret medfører ingen ændringer af projektet.
--	--

4. Afværgeforanstaltninger

Bygherre har i sin miljøkonsekvensrapport oplyst, at der for at mindske projektets påvirkninger af omgivelserne er indarbejdet en række afværgeforanstaltninger i projektet. Følgende afværgeforanstaltninger er beskrevet af bygherre i miljøkonsekvensrapporten og skal overholdes på lige vis som vilkår ved realisering af projektet.

Mulig påvirkning af:	Nr.	Afværgeforanstaltning
Erstatningssø	1	
Den eksisterende sø, som er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 (ID15S), skal nedlægges i forbindelse med projektet.		<p>Som erstatning for søen vil der blive etableret en erstatningssø uden for projektområdet (Figur 7-10 i miljøkonsekvensrapporten). Søen vil have følgende egenskaber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Søen vil blive etableret med dobbelt så stort areal som den oprindelige, dvs. min. 316 m². • Søen etableres uden direkte forbindelse til et vandløb eller dræn til søen, og der holdes en afstand på 10 meter til vandløb og dræn. • Søen etableres uden kørsel i beskyttet natur under arbejdet • Der suppleres ikke med udplantning af vand- eller sumpplanter, da disse vil etablere sig naturligt. • Søens bredder vil ikke blive sået til, og der vil ikke ske udplantning.
Erstatningsskov	2	
Fredskoven inden for projektområdet vil blive fældet.		Der vil blive søgt dispensation fra skovlovens § 11 til fældning af fredskov. Der vil blive etableret erstatningsskov i et omfang, som fastlægges af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

		Erstatningsskoven tilstræbes placeret i lokalområdet ved Idomlund.
Paddehegn	3	
Undgå individdrab af padder		<p>For at undgå individdrab af padder vil der blive opsat paddehegn omkring hele anlægsområdet samt i og omkring skovområde ID02T og eksisterende § 3-beskyttede sø ID15S (<i>Figur 5</i>).</p> <p>Fra 1. november til 1. februar 2026/2027 opstilles paddehegn som angivet i <i>Figur 5</i>. Paddehegnet opsættes minimum 1 måned, før anlægsarbejdet påbegyndes. Paddehegnet opretholdes gennem hele projektets anlægsperiode. Paddehegnet inddeles i mindre delområder som angivet i <i>Figur 5</i>.</p> <p>Forud for opsætning af paddehegn ryddes 50 cm af vegetationen på hver side af paddehegnet, så det sikres, at paddehegnet slutter tæt til terrænet. Paddehegnene skal stå stramt og være tæt-sluttet til jorden.</p> <p>Der fjernes muldvarpeskud, jordbunker, nedfaldne grene, træstubbe, større sten eller andet, der kan fungere som en rampe over paddehegnet. Vegetationen må maksimalt være 20 cm høj og 0,5 meter fra hegnet, således at padder ikke forcerer hegnet og kommer ind i projektområdet via vegetationen.</p> <p>Paddehegnets højde over terrænniveau vil være mindst 40 cm høje med ombukkede overkanter på minimum 10 cm og 2,5 cm nedbuk, som vender væk fra anlægsområdet. Der vil være u-formede afslutninger på begge hegnsafslutninger i åbningen, så de vender væk fra byggepladsen.</p> <p>Paddehegnet består af stål eller af plastik. For at sikre at hegnet effektivt lukker af for padder, vil etableringen af stålhegn ske ved at bunden placeres nede i jorden, så det sluttes tæt med terrænet. Plastikhegn sluttes med terrænet, ved at der placeres en rende af jord eller spredte sten og jordbunker</p>

	<p>langs med hegnets bund for at lukke eventuelle 'huller' i hegnet.</p> <p>Der bliver for hver 20 meter på indersiden af paddehegnet etableret en mindst 1 meter bred rampe (paddehop) udført med stabilgrus eller lignende materiale, som flugter med overkanten af hegnet og med en hældning på mindst 1:5 og slutter helt tæt på hegnet i hele rampens højde. Alternativt benyttes paddehegn med indbyggede ramper, der tillader padder at passere, så padderne kan komme ud af området men ikke ind.</p> <p>Langs indersiden af paddehegnet nedgraves spande for hver 20. meter, og der placeres et skjul over spanden bestående af en plade, gulvmåtte eller lignende. Spandene er mindst 35 cm dybe og bunden fyldes med ca. 10 x 10 cm frisk plantemateriale til at give fugt og skygge. På varme, solrige dage hældes der lidt vand i spandene. Nede i spanden placeres en pind i spanden, med skrå vinkel og en sten (knytnævestor). Der fyldes ikke jord i spanden.</p> <p>Spandene henstår med låg indtil hele paddehegnet er opsat og alle spande installeret. Låget fjernes når indsamlingen af padder starter.</p> <p>Paddehegnet i hele dets længde tilses mindst hver 14. dag i perioden den 1. marts til den 1. december for at sikre overholdelse af ovenstående forudsætninger. Eventuelle fejl eller mangler på hegnet som opstår under indsamlingsperioden udbredes hurtigst muligt.</p>
Håndtering af padder	<p>Minimum 1 måned før anlægsarbejdet opstartes, og samtidig med at paddehegnet opsættes, vil der inden for hegnet ske manuel flytning af padder fra projektområdet, indtil der ikke længere findes padder inden for projektområdet. Den manuelle flytning foregår så vidt muligt på lune nætter, gerne med småregn i medio maj.</p> <p>Under paddeindsamlingen tjekkes spandene to gange daglig for nedfaldne</p>

	<p>padder, både morgen (før kl. 9.00) og aften. Ved inspektionen tømmes spandene for vand, hvis der står vand i dem. Dette foretages med bæger eller lignende. Der undgås så vidt muligt at hive spandene op af jorden for at tømme spandene for vand.</p> <p>Hvis der er faldet padder ned i spandene, udsættes disse i erstatnings søen eller i sø ID15S.</p> <p>Hvis der er mere end en dag mellem tømningerne eller ved afslutning af indsamlingsperioden, fjernes pindene fra spandene og der sættes låg på.</p> <p>Hvis der ikke observeres padder i spandene i fem dage i træk, påbegyndes anlægsarbejdet.</p>
Nedtagning af paddehegn	<p>Når paddehegnet fjernes efter endt indsamlingsperiode vil det indre paddehegn, spande, skjul samt ramper og huller, som spandene har været i, fjernes. Jord eller grus udbredes jævnt i området. Det ydre paddehegn rundt om projektområdet fastholdes i hele anlægsperioden.</p>

Energinet vil som bygherre sikre, at ovennævnte afværgeforanstaltninger er overholdt af entreprenøren ved at der dagligt er en tilsynsførende fra Energinet på byggepladsen, som fører tilsyn under anlægsarbejdet.

5. Vilkår for tilladelsen

Det er en forudsætning for tilladelsen, at Energinet (bygherre) gennemfører udvidelsen af 400 kV Station Idomlund inden for de fysiske og miljømæssige rammer og forudsætninger, herunder afværgeforanstaltninger, som fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Dette omfatter gennemførelse af de afværgeforanstaltninger, som er nævnt i rapporten, og fremgår af afsnittet Afværgeforanstaltninger i denne afgørelse. Herudover skal Energinet gennemføre og drive projektet i overensstemmelse med nedenstående vilkår.

§ 25-tilladelsen meddeles på baggrund af:

- Bygherres ansøgning
- Miljøkonsekvensrapporten for Udvidelse af 400 kV Station Idomlund

Følgende vilkår fastsættes som forudsætning for § 25-tilladelsen:

Beplantning

1. Der skal etableres afskærmende beplantning omkring Idomlund højspændingsstation senest førstkommande plantesæson efter opstart af anlægsarbejdet af stationen. Som beplantningsbælte omkring den vestlige udvidelse af stationen skal der etableres beplantning mod vest, nord og syd som på *Figur 2*. For udvidelsen af stationen mod øst skal beplantningen etableres mod øst som på *Figur 2*. Beplantningen skal etableres, så der opnås en tæt vækst, og således at beplantningen vil opnå en højde på minimum 6-8 meter i fuldt udvokset tilstand.
2. Dokumentation for etablering af beplantning fremsendes til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø senest 1,5 år efter ibrugtagning af stationsanlægget.
3. Der skal foretages besigtigelse af den afskærmende beplantning omkring stationsområdet. Besigtigelsen skal foretages mindst 1 gang årligt i forår eller sommerperioden og sikre, at den afskærmende beplantning oprettholder sin bredde og i god vækst. Hvis enkelte træer, buske eller strækninger af beplantningen er gået ud, skal disse erstattes. Besigtigelsen skal foretages i 10 år efter den afskærmende beplantning er etableret.
4. Dokumentation for besigtigelse og pleje af beplantningen skal kunne forevises på Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøes forlangende.

Paddehegn og håndtering af padde

5. Fra 1. november 2026 til 1. februar 2027 skal der opstilles paddehegn med en placering som angivet i *Figur 5*. Paddehegnet skal være opsat mi-

nimum 1 måned før anlægsarbejdet påbegyndes. Paddehegnet skal oprettholdes gennem hele projektets anlægsperiode. Paddehegnet skal inddeles i mindre delområder som angivet i *Figur 5*.

6. Senest 1 uge efter opsat paddehegn skal der fremsendes billedokumentation for udformningen af hegnet til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø med GPS-position for billedet samt et kort med placering af alt opsat hegn, spande og paddehop.
7. Paddehegnet skal tilses i hele dets længde mindst hver 14. dag i perioden 1. marts til 1. december for at sikre, at der ikke er fejl og mangler på paddehegnet. Eventuelle fejl eller mangler på hegnet, som opstår under indsamlingsperioden, skal udbedres hurtigst muligt. Der skal føres logbog for at paddehegnet er tilset. Logbogen skal fremvises på Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøes forlangende.
8. Under paddeindsamlingen skal spandene under indsamlingsperioden tjekkes to gange dagligt for nedfaldne padder, både morgen (før kl. 9.00) og aften. Der skal føres logbog herfor. Logbogen skal fremvises på Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøes forlangende.
9. Hvis der er faldet padder ned i spandene, skal disse udsættes til en egnet lokalitet f.eks. erstatningssøen eller i sø ID13S.
10. Bygherre skal udarbejde en procedure, der sikrer, at deres tilsynsførende samt entreprenørpersonale i marken er bekendt med vilkårene i dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen, der meddeles som grundlag for nærværende tilladelse. Proceduren skal fremvises på Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøes forlangende.

Beskyttede arter

11. Den eksisterende § 3-beskyttede sø (ID15S) må udelukkende nedlægges i perioden 1. november til 1. marts uden for paddernes yngleperiode.
12. Fældning af træer skal ske i vinterperioden fra 1. december til 1. marts.

6. Begrundelse for afgørelsen

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) (tidl. Miljøstyrelsen) har afgrænset indholdet i miljøkonsekvensrapporten i en afgrænsningsudtalelse af den 29. august 2024, jf. bilag 1. Bygherres miljøkonsekvensrapport er udarbejdet på baggrund heraf, og nærværende tilladelse omfatter vurderinger af projektets væsentlige indvirkninger på miljøet på baggrund af sagens samlede oplysninger.

Bygherre har udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, som Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har modtaget i endelig udgave den 30. juni 2025. Rapporten er udarbejdet af Energinet, og tilladelsen meddeles således til Energinet.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har gennemgået bygherres miljøkonsekvensrapport og fundet, at den opfylder kravene i § 20 i miljøvurderingsloven, herunder at de deri indeholdte oplysninger, som er væsentlige for afgørelsen, er korrekte og tilstrækkelige.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at udvidelse af højspændingsstationen kan gennemføres uden uacceptable påvirkninger af mennesker, miljøet, samfundet mv., hvis rammerne for projektet som beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, de listede afværgeforanstaltninger og vilkårene for nærværende tilladelse overholdes. Vurderingen er foretaget på baggrund af miljøkonsekvensrapporten, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's vurderinger, de indbyggede afværgeforanstaltningers samt de stillede vilkår. Desuden indgår som grundlag for ovennævnte vurdering Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsens jf. § 14, stk. 1 og § 15, stk. 1, jf. §§ 12 og 19⁵ (Bilag 4).

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b i alle livsstadier, når afværgeforanstaltninger beskrevet i miljøkonsekvensrapporten og vilkårene i nærværende tilladelse efterkommes. Ligeledes vurderes det på baggrund af miljøkonsekvensrapporten, at projektet ikke vil skade de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for de omkringliggende Natura 2000-områder, jf. habitatbekendtgørelsen⁶.

Det er Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's samlede vurdering, at der ikke er uacceptable miljømæssige gener som følge af projektet. Endvidere ses de ændringer projektet medfører ikke at have en sådan karakter eller omfang, at det taler afgørende imod, at projektet etableres.

⁵ BEK nr 521 af 25/03/2021. Bekendtgørelse om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt.

⁶ BEK nr 1098 af 21/08/2023. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter. (Habitatbekendtgørelsen).

Nedenfor fremgår en emnebaseret begrundelse for de stillede vilkår i nærværende tilladelse.

7. Landskab, visuelle forhold og kulturarv

7.1 Landskab og visuelle forhold

Det fremgår af afgrænsningsudtalelsen (Bilag 1), at den potentielle landskabelige påvirkning i anlægsfasen for udvidelse af stationen vil foregå inden for en afgrænset og midlertidig periode, som ikke overskrider den påvirkning, der finder sted i driftsfasen. Miljøkonsekvensrapporten indeholder således kun en vurdering af påvirkninger for driftsfasen.

Af bygherres miljøkonsekvensrapport fremgår det, at der er foretaget en vurdering af projektets påvirkning af landskabet med udgangspunkt i Holstebro Kommunes landskabsanalyse, og at analysen er udarbejdet med udgangspunkt i landskabskaraktermetoden (LKM). Holstebro Kommunes landskabsanalyse er suppleret med konkrete betragtninger i forhold til projektområdets landskabelige og kulturhistoriske forhold. Stationens synlighed i landskabet er illustreret med visualiseringer fra udvalgte punkter i det omkringliggende landskab.

Udvidelsen af højspændingsstation Idomlund omfatter et areal på 8,5 ha, og i forbindelse med udvidelsen vil der blive etableret anlæg og komponenter, som svarer til de eksisterende anlæg i omfang og udtryk. Herudover etableres der tilsvarende anlæg inde på det eksisterende stationsareal. Anlæggene omfatter etablering af 18 nye 400 kV felter mod øst og vest, 400 kV transformere (3 stk.) og kompenseringsspoler (3 stk.) (op til 15 meter høje) og etablering af 18 stk. lynfangsmaster (op til 28 m høje). Der vil desuden blive opført en ny bygning (op til 8,5 meter høj) på maksimalt 450 m².

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at landskabet i den østlige del af selve projektområdet, der i dag er en del af Idomlund Plantage, fremstår i kraft af den eksisterende beplantning som lukket. Den vestlige og sydlige del, der har karakter af et intensivt udnyttet landbrugslandskab, fremstår derimod mere åbent. De nord-sydgående læhegn skaber dog mindre landskabsrum med transparent afgrænsning. De rumlige forhold i landskabet omkring projektområdet varierer ligeledes, afhængig af graden af bevoksning. I plantage-områderne øst for projektområdet fremstår landskabet lukket, mens det i de øvrige områder fremstår med mindre, transparent afgrænsede landskabsrum af varierende størrelse.

Skalamæssigt opleves både selve projektområdet samt de omkringliggende områder generelt som et landskab af middelstor skala. Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at landskabskarakterens styrke i og omkring projektområdet vurderes som karakteristisk og tilstanden som middel. Der er ikke i Holstebro Kommunes landskabsanalyse registreret særlige udsigter eller øvrige oplevelsesrige elementer i eller i umiddelbar nærhed af projektområdet.

Området i og omkring projektområdet er registreret som nationalt geologisk interesseområde. Projektområdet er ikke omfattet af bevaringsværdige landskaber eller større sammenhængende landskaber.

Projektområdet ligger uden for kystnærhedszonen og er heller ikke omfattet af Holstebro Kommunes udpegninger af særligt værdifulde kulturmiljøer og beskyttelsesområder omkring kirker. Projektområdet ligger uden for fredede områder, naturbeskyttelseslovens sø- og å-beskyttelseslinjer samt kirkebyg-
gelinjer jf. naturbeskyttelseslovens §§ 16 og 19.

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at projektområdet ligger inden for et område, der i Holstebros Kommunes landskabsanalyse er omfattet af landskabskarakterområde 3 "Skovbjerg Bakkeø", der er udpeget som nationalt geologisk interesseområde.

Inden for det nationale geologiske interesseområde skal der tages hensyn til landskabets geologiske værdi. Projektområdet ligger på den nordligste del af Skovbjerg Bakkeø tæt på grænsen til Karup Hedeslette. Overgangen mellem bakkeø og hedeslette, der er forholdsvist skarp og veldefineret i området nord for projektområdet, vidner om områdets geologi. Projektområdet er derimod relativt jævnt, og den geologisk interessante overgang mellem bakkeø og hedeslette opleves ikke i nævneværdigt omfang i og omkring projektområdet.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at projektet vil medføre en ubetydelig påvirkning af de geologiske interesser i og omkring projektområdet, og at projektet som følge heraf ikke er i strid med formålet med udpegningen af det nationale interesseområde.

Af bygherre miljøkonsekvensrapport fremgår det, at landskabet i og i umiddelbar tilknytning til projektområdet for højspændingsstation Idomlund allerede i dag er stærkt påvirket af tilstedeværelsen af tekniske anlæg. Særligt den eksisterende højspændingsstation, de eksisterende vindmøller og Ringkøbingvej opleves som markante og visuelt forstyrrende elementer. Med den igangværende etablering af et højspændingsanlæg (Thor-anlæg) syd for projektområdet vil graden af forstyrrelse i området øges yderligere. De store tekniske anlæg er tillige synlige fra store dele af det omgivende landskab, der således også opleves med en vis grad af forstyrrelse. Udover tilstedeværelsen af de tekniske anlæg er området i og omkring projektområdet karakteriseret ved en række forskellige arealanvendelser i form af intensiv landbrugsdrift, plantager, militært øvelsesterræn, vejanlæg mv. Dette giver tilsammen oplevelsen af et relativt komplekst og visuelt forstyrret landskab.

Nedtagning af vindmøllen, der står inden for projektområdet, vil medføre en mindre forandring af landskabet, der visuelt vil fremstå mindre påvirket af tekniske anlæg.

Det fremgår af visualiseringerne af den udvidede højspændingsstation, at stationen vil være mest synlig set fra Idomlundvej nord og vest for projektområdet, mens den i mindre grad vil være synlig fra Ringkøbingvej syd og sydvest for projektområdet. Bygherre vurderer, at forskellen hovedsageligt skyldes de eksisterende terrænforhold og den eksisterende beplantning i og omkring projektområdet. Den visuelle påvirkning fra Idomlundvej vil opleves særlig markant, idet de høje tekniske komponenter vil kunne ses over både den fremtidige og eksisterende beplantning, hvilket er underbygget af visualiseringer i miljøkonsekvensrapporten. Dette skyldes dels, at afstanden mellem Idomlundvej og projektområdet her er forholdsvis lille, dels at vejen ligger

terrænmæssigt højt i forhold til projektområdet, hvilket giver et mere åbent indblik til stationen. Set fra Ringkøbingvej vil den udvidede station i høj grad være sløret eller skjult af eksisterende levende hegn samt den fremtidige beplantning omkring det nye anlæg (Thor-anlæg) syd for projektområdet.

Som forudsætning for projektet er der derfor indarbejdet etablering af afskærmende beplantning omkring stationsområdet, som skal sløre indblik til højspændingsstationen. Den planlagte afskærmende beplantning omkring den østlige udvidelse af stationen vurderes af bygherre til ikke at have særlig indflydelse på synligheden af udvidelsen fra de omkringliggende veje, idet de høje tekniske komponenter under alle omstændigheder vil kunne ses over beplantningen, men den afskærmende beplantning vil dog sløre synligheden og oplevelsen af stationen som et teknisk element, hvis man færdes tættere på projektområdet end de offentlige veje giver mulighed for.

Den afskærmende beplantning etableres langs projektområdets grænser mod nord, vest og syd. Beplantningsbæltet etableres med 3-5 rækker planter i en bredde af minimum 10 meter mod nord og nordvest og 3 rækker i en bredde af 5 meter mod vest og øst. Bygherre har oplyst, at beplantningen vil have en højde på minimum 6-8 meter i fuldt udvokset tilstand. Beplantningen under luftledninger skal dog holdes i en højde på ikke over 4 meter af sikkerhedshensyn. Beplantningen vil bestå af forskellige løvfældende og stedsegrønne arter af hjemmehørende træer og buske, der er karakteristiske for egnen. Eksempler på arter kan være tjørn, eg, navr, hassel, mirabel, vildæble, lind, alm. hæg, røn, æblerose og slåen, samt skovfyr, ene og taks. I den østlige del af projektområdet vil dele af den eksisterende beplantning (fredskov) blive fjernet for at give plads til den østlige udvidelse af stationen.

Bygherre vurderer, at den aktuelle udvidelse af højspændingsstationen vil medføre en moderat påvirkning af landskabskarakteren og de visuelle forhold i og omkring projektområdet.

Kumulative forhold

Realisering af projektet for Ny koblingsstation til strøm fra Nordsøen vil ligeledes medføre etablering af tekniske elementer i og omkring projektområdet, hvilket potentielt kan medføre kumulative effekter i forhold til de landskabelige og visuelle forhold i området. Bygherre har på baggrund af visualiseringerne af den nye koblingsstation vurderet, at den nye koblingsstation skalammæssigt vil harmonere med den eksisterende station og det nye højspændingsanlæg. Den nye koblingsstation vil medvirke til at øge omfanget af de tekniske anlæg i området og medføre yderligere en visuel påvirkning.

Bygherre vurderer, at en realisering af både den aktuelle udvidelse samt projektet for etablering af en ny koblingsstation samlet set vil medføre en moderat kumulativ påvirkning for så vidt angår områdets landskabskarakter samt den visuelle oplevelse af landskabet.

Det fremgår af bygherres miljøkonsekvensrapport, at den nye energipark med PtX-anlæg og anden erhvervmæssig bebyggelse ved Idomlund er under planlægning. Bygherre vurderer, at denne sammen med udvidelsen af højspændingsstationen ved Idomlund vil medføre kumulative effekter på landskab og visuelle forhold efter realisering, hvis opsætning af PtX-anlæg og be-

byggelse realiseres. Bygherre vurderer, at det ikke kan afvises, at en realisering af Energiparken i sammenhæng med planerne for Idomlund Station vil medføre en væsentlig kumulativ effekt i forhold til landskab og visuelle forhold.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs vurdering

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø finder, at der er tilstrækkeligt redegjort for højspændingsstationens påvirkning af de landskabelige og visuelle forhold i miljøkonsekvensrapporten. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer i lighed med bygherre, at højspændingsstationen vil være synlig i landskabet set fra store dele af området, og at de nye anlæg lokalt vil medvirke til at give landskabet et mere teknisk præg. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer desuden også, i lighed med bygherre, at afværgende tiltag i form af etablering af skærmende beplantning omkring højspændingsstationen med tiden vil bidrage til at sløre synligheden af anlægget.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at påvirkningen af de landskabelige og visuelle forhold vil være størst helt lokalt omkring anlægget i perioden frem til en veletableret beplantning omkring stationsanlægget (ca. 10 år). I denne interimperiode vurderer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at der vil være en væsentlig og lokal påvirkning af landskabet og de visuelle forhold. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer dog, at beplantningen på sigt vil nedbringe den landskabelige påvirkning samt at beplantningen er afgørende for at mindske stationens påvirkning af landskabet. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø stiller derfor vilkår 1 hertil. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø stiller herudover vilkår 2-4 for at sikre, at der sker tilsyn og vedligehold af beplantningsbæltet.

Lokalplan nr. 1230 "Udvidelse af transformestation" i Holstebro Kommune fastsætter bestemmelser om udarbejdelse af en beplantningsplan for hele stationsområdet (samt igangværende etablering af et højspændingsanlæg (Thor-anlæg) syd for projektområdet) (se *Figur 1*).

De enkelte delanlæg ved Idomlund vil have kumulative effekter i forhold til landskabelig påvirkning og visuel oplevelse af det eksisterende landskab, da der er visuel kontakt mellem dette projekts højspændingsstationsanlæg og etablering af ny koblingsstation.

7.2 Kulturarv og arkæologi

Fortidsminder og fortidsbeskyttelseslinjer

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at projektområdet er berørt af fortidsmindebeskyttelseslinjer (100 meter) omkring tre gravhøje og at der inden for projektområdet findes to fredede fortidsminder i form af gravhøje (rundhøje fra oldtiden) (Figur 6-7 i miljøkonsekvensrapporten).

Bygherre vurderer i miljøkonsekvensrapporten, at projektet ikke indebærer ændringer af de to beskyttede gravhøje inden for projektområdet eller inden for 2 m fra gravhøjene, hvor der ikke må udføres jordbehandling, plantes eller gødes på fortidsmindet. Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at der med projektet vil blive etableret højspændingskomponenter og interne veje

inden for mindre dele af beskyttelseslinjerne omkring de tre gravhøje. Desuden vil en mindre del af en af de to nye bygninger (der opføres kun en ny bygning i projektet, mens den anden er under etablering i igangværende projekt *Forstærkning af elnettet mellem Endrup og Idomlund* og denne har opnået dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen) blive etableret inden for beskyttelseslinjen omkring den østligste af de to gravhøje, der ligger ved projektområdets sydlige grænse (se nærmere i miljøkonsekvensrapporten figur 6-38).

Etablering af højspændingskomponenter, interne veje og hegn inden for beskyttelseslinjerne vil potentielt medføre en visuel påvirkning i forhold til oplevelsen af fortidsminderne i landskabet. Bygherre vurderer, at der allerede i dag findes væsentlige og markante tekniske anlæg, bebyggelse og veje i omgivelserne omkring de tre fortidsminder, hvilket i betydelig grad påvirker oplevelsen af højene i landskabet, herunder indblik til og udsyn fra højene. Derudover ligger den nordligste gravhøj desuden i skov, hvilket slører indblik og udsyn.

Bygherre beskriver i miljøkonsekvensrapporten, at det på baggrund af ovenstående vurderes, at projektet ikke strider væsentligt mod de landskabelige hensyn, der skal varetages med fortidsmindebeskyttelseslinjen, samt at det forventes, at den nødvendige dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18 indarbejdes i lokalplanen.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs vurdering

Det fremgår af forslag til lokalplan nr. 1230, at Holstebro Kommune forventer at meddele dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18 fortidsmindebeskyttelseslinje til at etablere hegn, køreveje, nedgravede kabler, transformere og reaktorer (kompenseringspoler), som vil krydse fortidsmindebeskyttelseslinjerne omkring tre rundhøje. Holstebro Kommune har været i dialog med Slots- og Kulturarvsstyrelsen om dette. Vedr. rundhøjen (fredningsnr. 2104/3) vurderer Holstebro Kommune, at der ikke vil ske ændring af rundhøjens landskabelige fremtoning, der i dag er skjult, og der vil kun ske ubetydelig ændring af de arkæologiske jordlag i afstand fra rundhøjen. Den østlige af rundhøjenes (2104/88) landskabelige fremtoning er i dag påvirket af eksisterende tekniske anlæg og beplantningsbælter, og Holstebro Kommune vurderer, at den forøgede påvirkning er acceptabel. Det vurderes, at der kun vil ske ubetydelig ændring af de arkæologiske jordlag i afstand fra rundhøjen. I forhold til den vestlige af rundhøjene (fredningsnr. 2104/4) vurderer Holstebro Kommune, at der er tale om en acceptabel påvirkning af rundhøjen, som følge af den forøgede udvidelse af højspændingsstationen med nye tekniske anlæg. Rundhøjens landskabelige fremtoning er allerede i dag påvirket af eksisterende tekniske anlæg og beplantningsbælter, og det vurderes at der kun vil ske ubetydelig ændring af de arkæologiske jordlag i afstand fra rundhøjen.

Holstebro Kommune vurderer, at der er tale om et helt særligt tilfælde af samfundsmæssig karakter, der kan begrunde en dispensation til det ansøgte. Holstebro Kommune har lagt særlig vægt på følgende forhold i vurderingen forud for dispensationen:

- at en placering af det ansøgte uden for beskyttelseslinjerne ikke er teknisk eller sikkerhedsmæssigt muligt af hensyn til den planlagte udvidelse af stationen mod syd, og
- at det ansøgte overholder lokalplanens intentioner og bestemmelser
- at det ansøgte ønskes opført i tilknytning til de eksisterende tekniske anlæg ved højspændingsstationen.

Med baggrund i ovenstående, samt fordi projektet ikke indebærer ændringer af de to beskyttede gravhøje inden for projektområdet eller inden for 2 m fra gravhøjene, vurderer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af fortidsminderne. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø stiller derfor ikke vilkår hertil.

8. Beskyttet natur

Bygherre har i forbindelse med udarbejdelsen af miljøkonsekvensrapporten foretaget feltbesigtigelser i januar 2024, suppleret i juni 2024 og med paddeundersøgelser i maj/juni 2024. De undersøgte lokaliteter omfatter arealer med § 3-beskyttet natur, skovbevoksede arealer samt potentielle levesteder for beskyttede arter af padder, markfirben og flagermus, herunder beskyttede sten- og jorddiger, fredede fortidsminder samt levende hegn.

På baggrund af feltundersøgelserne er der udarbejdet besigtigelsesnotater, der omfatter beskrivelser samt levestedsvurdering af naturlokaliteter inden for og i nærheden af plan- og projektområdet. Endvidere er der i miljøkonsekvensrapporten anvendt eksisterende data og oplysninger som baggrund for vurderingerne.

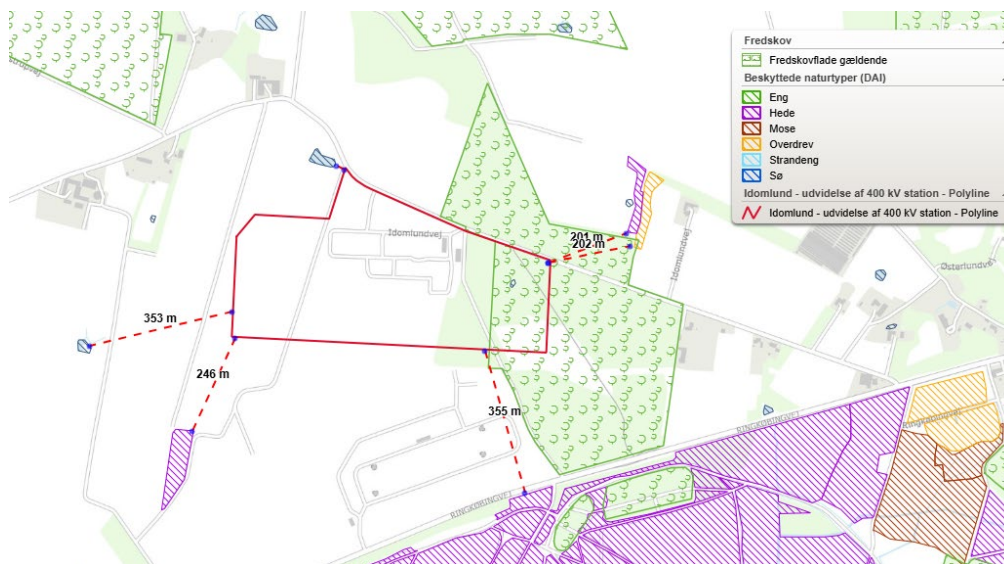
I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for potentielle påvirkninger for beskyttet natur.

I driftsfasen vil der ikke være nogen potentielle påvirkninger på beskyttet natur, idet der ikke vil ske færdsel eller anden påvirkning fra projektet.

8.1.1 § 3-beskyttet natur (naturbeskyttelsesloven)

Det fremgår af bygherres miljøkonsekvensrapport, at der ved besigtigelsen i januar 2024 blev fundet en sø, som ikke er registreret som beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3, (ID15S (se figur 7-2 i miljøkonsekvensrapporten)). Søen blev fundet i det ene af de to undersøgte fredskovsarealer og det medførte, at den blev føjet til den vejledende registrering af § 3-arealer på Danmarks Miljøportal.

Inden for og i nærheden af projektområdet er der i alt besigtiget to § 3-beskyttede naturlokaliteter, omfattende søen inde i fredskovsarealet (ID15S) og søen uden for projektområdet (ID13S) (se figur 7-2 i miljøkonsekvensrapporten). Der er ikke registreret andre områder inden for eller nær projektområdet, der kan være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Nærmeste andet beskyttede naturområde er en § 3-beskyttet hede og § 3-beskyttet mose ca. 200 m fra projektområdet (se *Figur 3*).

Figur 3: Oversigtskort over projektområdet og afstand til nærmeste § 3-natur og fredskov (fra SagsGIS).

I forbindelse med projektet vil det være nødvendigt at nedlægge den § 3-beskyttede sø ID15S beliggende inden for fredskovsarealet i den østlige del af projektområdet, da udvidelsen af højspændingsstationen bliver placeret således, at den overlapper med søen. Der vil derfor være en varig tilstandsændring af søen og dermed en påvirkning i anlægsfasen fra arealinddragelse.

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at bygherre vil etablere en ny sø (se afværgetiltag nr. 1 i afsnit 3). Bygherre har været i dialog med Holstebro Kommune angående nedlæggelsen og etablering af en erstatningssø uden for projektområdet. Holstebro Kommune er indstillet på at give dispensation. Erstatningssøen vil ifølge miljøkonsekvensrapporten ligge ca. 135 m fra oprindelig placering (se figur 7-6 og figur 7-9 i miljøkonsekvensrapporten). Bygherre har oplyst, at den eksisterende § 3-beskyttede sø (ID15S) ikke vil blive nedlagt i paddernes yngleperiode for at undgå individdrab af fredede padder tilknyttet søen. Bygherre vurderer i miljøkonsekvensrapporten, at den § 3-beskyttede sø kan nedlægges inden for perioden oktober til januar uden risiko for, at projektet vil medføre risiko for øget individdrab af padder.

Der er i miljøkonsekvensrapporten fastsat en række forudsætninger for etablering af den nye sø. Holstebro Kommune vil i forbindelse med udarbejdelse af dispensationen fra naturbeskyttelseslovens § 3 stille vilkår til erstatningssøen.

Fordi projektet kun har lokale påvirkninger, og der ikke sker arealinddragelse af andre arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, vurderer bygherre, at projektet ingen påvirkning har på øvrige § 3-beskyttede områder.

Ved benyttelsen af de beskrevne anlægsmetoder og procedurer for placering og drift af arbejdspladser mm., forventer bygherre samlet set, at der vil være en væsentlig påvirkning af § 3-beskyttede natur, fordi søen ID15S fjernes.

Øvrige projektpåvirkninger vurderes ikke at være relevante for de § 3-beskyttede naturområder. Dette skyldes, at der ikke inden for de § 3-beskyttede arealer foretages træfældning, ligesom de § 3-beskyttede arealer ikke vurderes at

blive negativt påvirkede af forstyrrelser i form af lys, øget menneskelig færdsel eller aktivitet inden for projektområdet eller støj.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurdering

I anlægsfasen vil der ved arealinddragelse til etablering af højspændingsstationen ske en væsentlig påvirkning af den § 3-beskyttede sø (ID15S), der vil blive fjernet. Det fremgår af afværgeforanstaltning nr. 1 i afsnittet om afværgeforanstaltninger (kapitel 4), at der bliver etableret en erstatningssø. Holstebro Kommune er myndighed for § 3 natur og er dermed myndighed for at meddele dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 med dertilhørende vilkår.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er enig i bygherres vurdering af, at der ikke sker en påvirkning fra projektet i driftsfasen, idet beskyttede naturområder, der ligger uden for projektområdet vil forblive upåvirkede ved realisering af projektet, da der ikke vil ske fysiske påvirkninger heraf, og der ikke vil være udledning til recipient fra projektet. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer derfor, at beskyttede naturområder, der ligger både inden for og uden for projektområdet, forbliver upåvirkede af projektet for så vidt angår afledning af vand i anlægs- og driftsfasen.

8.1.2 Fredskov, levende hegn og beskyttede diger

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at der inden for projektområdet er flere levende hegn, fredede fortidsminder og et dige (se figur 7-4 i miljøkonsekvensrapporten). Arealerne er undersøgt og beskrevet med særligt fokus på tilstedeværelsen af flagermusegnede træer.

8.1.2.1 Fredskov

Af bygherres miljøkonsekvensrapport fremgår det, at udvidelsen af højspændingsstationen vil blive etableret inden for fredskovsareal, hvor størstedelen er produktionsskov, som også afkaster skovbyggelinje. Fredskovsarealet udgør en mindre del af det samlede fredskovsområde beliggende øst for projektområdet.

Potentielle påvirkninger i forhold til fredskoven er arealinddragelse og fældning af træer (der vil blive fældet træer på et ca. 3,3 ha areal), da der i forbindelse med anlægsarbejdet fremgår, at fredskovsareal ved projektområdet permanent vil blive omlagt og delvist bebygget. Der vil blive søgt dispensation fra skovlovens § 11 til fældning og etablering af anlæg inden for det fredskovspligtige areal. Bygherre oplyser i miljøkonsekvensrapporten, at der som et afværgetiltag vil blive etableret erstatningsskov som erstatning for det fældede areal i et omfang, som fastlægges af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (skovlovskontoret). Erstatningsskov tilstræbes placeret i lokalområdet ved Idomlund.

Ved benyttelse af de beskrevne anlægsmetoder og procedurer for placering af udvidelsen af højspændingsstationen, driften af arbejdspladser mm., skovens relativt unge alder uden forekomst af ældre træer samt skovens størrelse, hvor der ca. bliver fældet 24 % af fredskoven, forventer bygherre, at der vil være moderat påvirkninger af fredskoven.

Skovbyggelinje

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at den østligste del af projektområdet i dag er skovbevokset og en del af Idomlund Plantage, der afkaster 300 meter skovbyggelinje. Skovbyggelinjen omfatter i dag størstedelen af projektområdet. Med projektet vil der inden for skovbyggelinjen blive etableret eltekniske anlæg som f.eks. transformere, kompenseringspoler, samleskinner mv. samt evt. lynfangsmaster og galger, hvilket fordrer dispensation fra skovbyggelinjen. Det er Holstebro Kommune, der er myndighed for dispensationen fra skovbyggelinjen, jf. naturbeskyttelsesloven § 65, stk. 17.

Det fremgår af Holstebro Kommunes forslag til lokalplan 1230, at kommunen forventer at meddele dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 17 vedr. skovbyggelinje til at etablere bygninger og tekniske anlæg inden for projektområdet.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs vurdering

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at der i miljøkonsekvensrapporten er redegjort for, at der ikke er andre alternative placeringmuligheder, og at anlægget derfor ikke kan placeres uden for fredskov, samt at der er tale om et anlæg, der tilgodeser overordnede samfundsmæssige interesser. Fældning og anlægsarbejde kræver dispensation fra skovloven. Det er Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs skovlovskontor, der er myndighed for skovloven og for at meddele dispensation med henblik på at gennemføre det ansøgte.

Det er kun, hvis skovlovmyndigheden i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø kan give tilladelse til ophævelse eller dispensation fra forbuddet, at der vil blive stillet vilkår om erstatningsskov efter bekendtgørelse om erstatningsskov.

8.1.2.2 Levende hegn og diger

Levende hegn

Projektområdet indeholder flere levende hegn. Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at det vil være nødvendigt at fælde og delvist nedlægge fem af de eksisterende læhegn inden for projektområdet i forlængelse af flere læhegn, der fjernes som følge af tidligere godkendte projekter. Den eksisterende naturværdi af disse hegn er dog relativt lille, ligesom størstedelen af de træer, der fældes, er unge og derfor kun har lav værdi for biodiversiteten i området.

Bygherre vurderer, at læhegnene ikke er vigtige ledelinjer for flagermus, da det vurderes mere sandsynligt, at flagermus holder til syd for projektområdet, hvor der er store skov- og hedearealer. Det vurderes endvidere, at læhegnene ikke forbinder vigtige yngle-, raste- eller fourageringsområder og dermed vurderer bygherre, at de derfor ikke har en vigtig økologisk funktion for områdets flagermus.

Læhegnenes funktion som ledelinje for padder vurderes af bygherre ikke at være vigtig, da læhegnene ikke fører videre til egnede yngleområder, og padderne vurderes at tage rast ved egnede områder tættere på yngleområderne (se mere i afsnit 7.4.1 i miljøkonsekvensrapporten).

⁷ LBK nr. 927 af 28/06/2024 Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurdering

Bygherre har redegjort for, at læhegnene ikke fungerer som vigtige ledelinjer for flagermus, eller at læhegnene ikke har funktion som ledelinje for padder. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er enig i bygherres vurderinger om, at læhegnene og den evt. tilknyttede fauna ikke vil blive påvirket af projektet i anlægsfasen, og der stilles derfor ikke vilkår herom.

I driftsfasen vil projektet ikke påvirke de resterende læhegn inden for projektområdet og Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer dermed, at læhegnene og den tilknyttede flora og fauna ikke vil blive påvirket af projektet i anlægsfasen, og der stilles derfor ikke vilkår hertil.

Dige

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at der uden for projektområdet mod sydøst er et beskyttet dige (Figur 7-4 i miljøkonsekvensrapporten). Derudover forekommer der en mindre jordvold i den sydlige del af området, som ikke er beskyttet. Bygherre vurderer, at jordvolden inden for projektområdet ikke vurderes egnet som levested for markfirben, da området pga. skyggeforhold ikke rummer egnede yngle- eller rasteområder for arten. Det beskyttede dige lige uden for projektområdet og jordvolden inden for projektområdet vil ikke blive berørt i hverken anlægs- eller i driftsfasen.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurdering

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer med baggrund i ovenstående, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning fra projektet på beskyttede diger i hverken anlægs- eller driftsfasen. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø stiller derfor ikke vilkår til dette forhold.

8.1.3 Beskyttede arter

8.1.3.1 Bilag IV-arter

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for potentielle påvirkninger af beskyttede arter. Potentielle påvirkninger i anlægsfasen består primært i arealinddragelse, fældning af træer, forstyrrelse i form af menneskelig færdsel og aktivitet, forstyrrelse i form af støj og lys og risiko for individdrab.

I driftsfasen kan der potentielt ske påvirkning af beskyttede arter samt utilsigtede drab på enkeltindivider i forbindelse med kørsel mv. i forbindelse med service, reparation og lign.

Det fremgår af bygherres miljøkonsekvensrapport, at der jf. viden om arternes nationale udbredelse samt deres krav til levesteder er gennemført en gennemgang af de bilag IV-arter, som er observeret inden for en radius på 3 km fra projektområdet.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er enig i gennemgangen og kan på den baggrund konstatere, at følgende bilag IV-arter kan være forekommende i området:

Padder:

- stor vandsalamander
- spidssnudet frø
- løgfrø

Krybdyr:

- markfirben

Insekter:

- grøn mosaikguldsmed
- grøn kølleguldsmed

Pattedyr:

- odder
- bæver
- birkemus
- dværgflagermus, pipistrelflagermus, troldflagermus, brunflagermus, skimmelflagermus, vandflagermus, damflagermus og frynseflagermus

Bygherre har endvidere i forbindelse med feltundersøgelser udført i henhold til de tekniske anvisninger fundet flere af ovennævnte arter inden for projektområdet og det omgivende undersøgelsesområde.

I det følgende gennemgås projektets påvirkninger på arternes yngle- og rasteområder samt risikoen for forsætligt drab og forstyrrelse ved realisering af projektet.

Padder

Projektet kan potentielt påvirke padder i anlægsfasen, hvor padder blandt andet kan blive påvirkede af arealinddragelse, forstyrrelse i form af menneskelig aktivitet, når de vandrer. Herudover kan yngle- og rasteområder fra anlægsarbejdet potentielt blive ødelagt ved direkte fysisk forstyrrelse.

I driftsfasen vil der ikke være nogen påvirkning fra stationsanlægget på padderne. Det vil dog medføre en positiv effekt for padderne i området, at der vil ske et ophør af intensiv landbrugsdrift, og at der ved at etablere et beplantningsbælte vil medføre forbedrede muligheder for fødesøgning.

Stor vandsalamander

Stor vandsalamanders levesteder og rasteområder på land ligger som oftest i nærheden af et deres ynglevandhuller, hvor der er gode skjulesteder i form af grene, sten eller lignende. Rastestederne er tit knyttede til skove, krat og gamle haver. I vinterperioden ses arten tit overvintrende i nedløbsbrønde, jordkældre, under sten, fliser, stammer og brændestakke eller i fugtige kældre. Ynglevandhullerne kan variere meget i størrelsen, men har som hovedkendetegn, at de skal være uden fisk og ænder og gerne fladvandede, lysåbne og med rig undervandsflora. Stor vandsalamander er vidt udbredt i Jylland.

Af bygherres miljøkonsekvensrapport fremgår det, at stor vandsalamander ved feltundersøgelserne er registreret i vandhul ID13S, som er beliggende lige uden for projektområdet (Figur 7-6 i miljøkonsekvensrapport hvor placering af søer er angivet). I forbindelse med projektet vil et vandhul (ID15S) blive fjernet (afsnit om § 3-beskyttet natur (naturbeskyttelsesloven)). Ifølge miljøkonsekvensrapporten er søen ID15S ikke vurderet egnet som yngleområde for stor vandsalamander.

Spidssnudet frø

Spidssnudet frø trives i større sammenhængende lavbundsområder med enge og moser omkring ynglevandhullerne, hvor de juvenile padder og voksne individer kan finde føde, når de vandrer på land. Arten foretrækker næringsfattige, fladvandede og lysåbne vandhuller uden fisk som ynglehabitat. Spidssnudet frø er almindeligt forekommende i denne del af landet.

Af bygherres miljøkonsekvensrapport fremgår det, at spidssnudet frø ved feltundersøgelserne er registreret i vandhul ID13S, som er beliggende lige uden for projektområdet (Figur 7-6 i miljøkonsekvensrapport hvor placering af søer er angivet). Det fremgår endvidere at miljøkonsekvensrapporten, at spidssnudet frø ikke er fundet i tilknytning til søen ID15S. Søen ID15S kan grundet dens karakteristika og artens relativt beskedne krav til levesteder ikke udelukkes som værende egnet for spidssnudet frø, men det vurderes, at søen, trods sin potentielle egnethed, ikke anvendes som ynglevandhul herfor.

Løgfrø

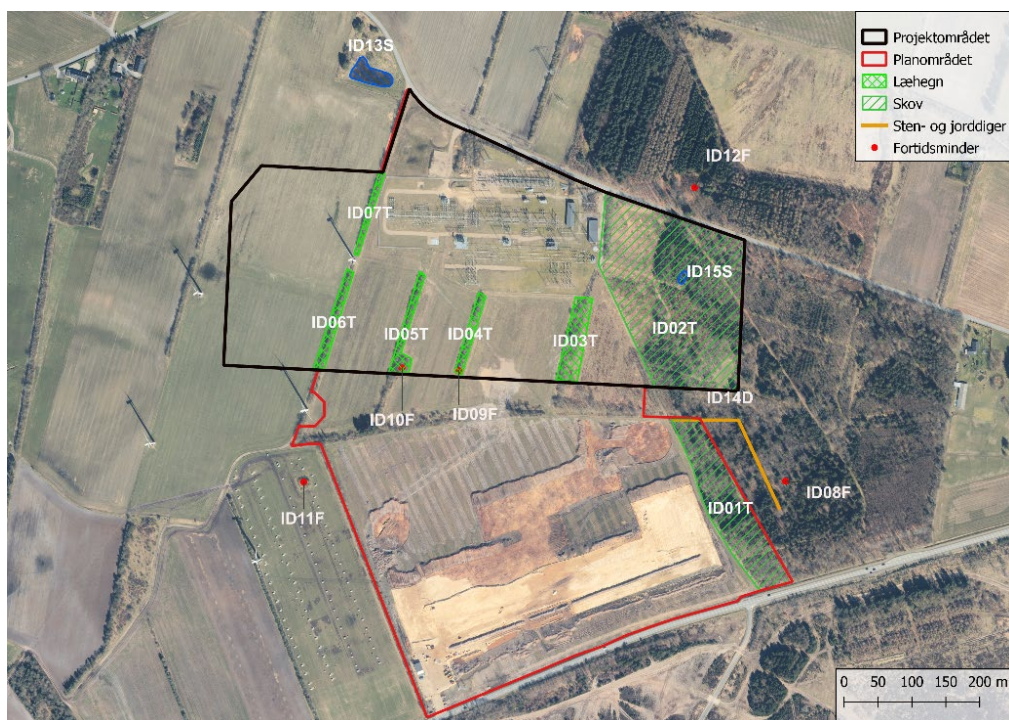
Løgfrø er knyttet til lysåbne naturtyper og det åbne land, hvor den fouragerer og raster, herunder på dyrkede marker. Den stiller krav til at ynglevandhullet er lysåbent, solbeskinnet, har god vandkvalitet og er fri for fisk.

Bygherre har gennemført feltundersøgelser af projektområdet efter de tekniske anvisninger for paddeundersøgelser. Løgfrø blev i den forbindelse ikke registreret, ligesom der ikke foreligger eksisterende registreringer af arten inden for undersøgelsesområdet på 3 km. Der blev ligeledes ikke registreret egnet habitat for arten i eller i nærheden af projektområdet, hvorfor arten vurderes ikke at forekomme i projektområdet. Bygherre vurderer, at projektområdet ikke vil være egnet habitat for løgfrø i driftsfasen, hvorfor områdets økologiske funktionalitet for løgfrø vil være uændret i driftsfasen.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurdering

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at bygherre har afdækket det nødvendige datagrundlag for forekomst af individer af padder samt yngle- og rasteområder for padder ved anvendelse eksisterende data samt feltundersøgelser.

Figur 4 viser et oversigtskort over plan- og projektområdet med undersøgte lokaliteter.

Figur 4: Kort over plan- og projektområdet med undersøgte lokaliteter (kopi af figur 7-1 i miljøkonsekvensrapporten).

Yngleområder

Af bygherres miljøkonsekvensrapport fremgår det, at projektet med udvidelse af højspændingsstation vil blive placeret således, at den overlapper med forekomst af den § 3-beskyttede sø (ID15S). Det vil derfor i forbindelse med anlægsarbejdet være nødvendigt at nedlægge, og derved varigt tilstandsændre, søen. Som det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, er der ikke fundet bilag IV-arter i søen ID15S. Der er derimod fundet bilag IV-arter (stor vandsalamander og spidssnudet frø) i søen ID13S, som ligger lige uden for projektområdet. Der vil ikke ske påvirkning fra projektet på den eksisterende sø ID13S i forbindelse med projektet hverken i anlægs- eller driftsfasen. Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at den nye sø, som erstatter det eksisterende vandhul (ID15S), vil være egnet for padden. Bygherre vurderer, at det er sandsynligt, at vandhullet med tiden kan fungere som yngle- og rastested for stor vandsalamander og spidssnudet frø.

Rasteområder

I bygherres miljøkonsekvensrapport er det vurderet, at det er usandsynligt, at de dyrkede markflader, læhegn (ID04T, ID05T, ID06T og ID07T), som nedlægges i forbindelse med projektet samt eventuelle mindre træ- eller kratbevoksede arealer (ID03T) inden for projektområdet (se Figur 4) vil udgøre vinterrasteområder for padden. Dette skyldes dels, at disse områder fremstår uden større terrænvariation, og dermed uden forhøjninger, skrænter eller skrånninger, ligesom områderne ikke rummer tilstrækkelige forekomster af relevante strukturelementer (dødt ved, sten eller lignende), der kan fungere som skjule- eller rasteområder for disse arter.

Bygherre vurderer, at da der inden for og nær projektområdet findes områder, der fremstår langt mere velegnede som vinterrasteområder for padden. Derfor vurderes det, at eventuelle padden i området vil benytte sig af disse i

forbindelse med overvintring i stedet for læhegnene og det mindre kratbevoksede areal, der nedlægges. Ligeledes vurderes det i miljøkonsekvensrapporten, at det ene af de to fortidsminder (ID09F, Figur 7-1 i miljøkonsekvensrapporten) inden for projektområdet ikke udgør et egnet vinterrasteområde for padder.

For det andet fortidsminde ID10F gælder det, at det ikke kan udelukkes som vinterrasteområde for padder. Tilsvarende kan en tilstedeværelse af rastende padder indenfor de træbevoksede dele af fredskovsarealet ID02T ikke udelukkes.

Bygherre har vurderet, at det kun er i sø ID13S og i sø ID15S samt fredskoven rundt om ID15S og fortidsminde ID10F, der indeholder de karakteristika, der skal til, for at padder kan yngle- eller raste.

Bygherre vil forud for udvidelse af højspændingsstationen opsætte et paddehegn om hele projektområdet, herunder også om fortidsminde ID10F, der forhindrer evt. overvintrende padder i at vandre ind i anlægsområdet, når de igen bliver aktive. Tilsvarende kan en tilstedeværelse af rastende padder inden for de træbevoksede dele af ID02T ikke udelukkes. Derfor fremgår det af miljøkonsekvensrapporten, at der vil blive opsat paddehegn omkring ID02T samt inden for dette område for dels at forhindre evt. overvintrende padder i at vandre ud af de træbevoksede områder og ind i det øvrige projektområde samt for at facilitere en tømning af området, så padder inden for ID02T kan flyttes til nye egnede levesteder udenfor projektområdet inden området ryddes. Strækninger med paddehegn fremgår af *Figur 5*.

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at paddehegnet rundt om søen ID15S sikrer, at evt. forekommende padder inden for ID02T ikke vil yngle i søen, før nedlæggelsen af søen finder sted. Der vil blive placeret faldfælder på indersiden af paddehegnet rundt om den skovbevoksede del af ID02T samt omkring ID15S for at tømme disse områder for forekomst af padder. Der etableres en rampe (paddehop) ved paddehegnet mod øst for at sikre, at padder der vandrer fra fredskovsarealet, der nedlægges, mod de resterende dele af fredskovsarealet, kan komme over hegnet. Der er ikke registreret yngleforekomst af padder i den eksisterende sø, ID15S, hvorfor der i dag ikke vurderes at ske vandring mellem denne samt eksisterende rasteområder for padder.

Figur 5: Oversigt over placering af paddehegn. På figuren er endvidere angivet placering af erstatningssø samt vurderede vandringsruter mellem yngle- og rasteområder (røde pile) samt almene spredningskorridor (blå pil) under projektets anlægs- og driftsfase (Figur 7-8 i miljøkonsekvensrapporten).

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at ophør af intensiv landbrugsdrift og etablering af beplantningsbæltet omkring stationsområdet vil medføre forbedrede muligheder for fødesøgning samt flere rastesteder inden for projektområdet for spidssnudet frø og stor vandsalamander.

Vandrende padder

For alle arter af padder er der ved anlægsarbejder i det åbne land potentiel risiko for utilsigtede individdrab ved anlægsarbejder i det tidlige forår (primo marts - medio maj), hvor padderne vandrer til ynglevandhullerne eller i perioden ultimo juni til ultimo september, hvor padderne forlader vandhullerne. Der vil dermed potentielt kunne ske drab af individer i vandringsperioden, hvilket kan påvirke artens udbredelse i området, så den økologiske funktionalitet ikke kan opretholdes. Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at byggherre har vurderet, at paddevandring igennem projektområdet er minimal og kun vil have sporadisk karakter. Begrundelsen for denne vurdering er, at det kun er ID13S og ID15S samt fredskoven rundt om ID15S og fortidsminde ID10F, der indeholder karakterer, hvor padder kan yngle- eller raste. Der er ikke fundet bilag IV-padder inden for projektområdet.

Bygherre har vurderet, at disse potentielle påvirkninger fra anlægsarbejdet i forhold til stor vandsalamander og spidssnudet frø i ID13S umiddelbart nord for projektområdet vil blive undgået, da der forud for eventuelt anlægsarbejder i det tidlige forår vil blive opsat paddehegn mellem ID13S og stationens udvidelsesområde.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøets vurdering

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngleområder i det naturlige udbredelsesområde for de paddearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at der ved opsætning af paddehegn kan undgås, at der sker forsætlige individdrab som følge af anlægsfasen af projektet. Det fremgår af bygherres afværgeforanstaltning nr. 3, hvordan paddehegnet skal opsættes, vedligeholdes og nedtages. For at sikre, at der ikke sker individdrab på padderne, stilles vilkår 5 om, at der før anlægsarbejdet påbegyndes skal opsættes paddehegn som angivet i *Figur 5*. For sikring af at paddehegnet er opsat som beskrevet i afværgeforanstaltningerne i afsnit 3, stilles vilkår 6 om, at senest 1 uge efter paddehegnet er opsat, skal der fremsendes billeddokumentation for udformningen af hegnet til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø med GPS-position for billedet samt et kort med placering af alt opsat hegn, spande og paddehop. For at opretholde funktionaliteten af paddehegnet vurderer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at paddehegnet skal tilses mindst hver 14. dag i perioden 1. marts til 1. december, derfor stilles vilkår 7.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at der med det opsatte paddehegn omkring projektområdet ikke vil ske påvirkning af spidsnudet frø eller stor vandsalamander, da bestandens primære yngle- og rasteområder ikke påvirkes, ligesom artens økologiske funktionalitet i vandringsperioderne sikres.

Markfirben

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at markfirben forekommer spredt i det meste af landet og findes på åbne, varme og solrige lokaliteter, heriblandt overdrev og heder. Yngle- og rasteområderne er ofte ved solbevendte skråninger med veldrænede, løse jordtyper med sparsom bevoksning. De nærmeste foreliggende oplysninger om registreringer af markfirben er ved Grydeå i nærheden af Lundgård cirka 2,5 kilometer vest for projektområdet.

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at markfirben potentielt kan blive påvirkede i forbindelse med anlægsarbejder, hvor der sker arealinddragelse, der berører levesteder for markfirben, eller de kan blive skadede af kørsel med maskiner og lastbiler.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at da markfirben ikke har sæsonbestemte vandringer mellem ynglesteder og levesteder på land, vil der derfor ikke være væsentlig risiko for, at store dele af en bestand kan fanges inden for projektområdet. Projektet kan derfor kun medføre en væsentlig påvirkning af markfirben, hvis et levested bliver direkte berørt af anlægsarbejdet.

Det er oplyst i miljøkonsekvensrapporten, at der ikke er kendskab til forekomster af markfirben inden for projektområdet. Der er besigtiget to sten- og jorddiger og syv levende hegn, og der er ikke ved besigtigelserne vurderet egnet som yngle- og rasteområde for markfirben.

Der vil ikke forekomme påvirkninger i driftsfasen fra projektet, da udvidelsen af stationsanlægget etableres på dyrkede arealer og inde i fredskov uden påvirkning af markfirbens levesteder og hvor områderne ikke er egnede levesteder for markfirben.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer med baggrund i ovenstående, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for markfirben, ligesom risiko for skade eller drab på enkeltindivider ikke kan forudses som en konsekvens af projektets gennemførelse. Der stilles ikke vilkår om afværgeforanstaltninger for så vidt angår beskyttelse af markfirben

Grøn mosaikguldsmed

Bygherre har i miljøkonsekvensrapporten oplyst, at den nærmeste registrering af grøn mosaikguldsmed er fra Frøjk Bæk, som ligger ca. 2,9 km nordøst for projektområdet. Grøn mosaikguldsmed yngler primært i vandhuller med vandplanten krebseklo, men kan i nogle tilfælde også benytte sig af andre planter som f.eks. gul åkande og dunhammer, selvom dette giver mindre overlevelsessucces for arten. Da der ikke er registreret forekomst af hverken krebseklo, gul åkande eller dunhammer i tilknytning til ID15S, så vurderes arten ikke at yngle inden for projektområdets afgrænsninger. ID13S er uden for projektområdet og påvirkes ikke af projektet. ID13S vil derfor opretholde sin økologiske funktionalitet som muligt yngleområde for grøn mosaik guldsmed.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer i overensstemmelse med bygherres miljøkonsekvensrapport, at projektet ikke medfører påvirkning af områdets økologiske funktionalitet for grøn mosaikguldsmed, idet der ikke er yngleområde inden for projektområdet samt at søen ID13S ikke vil blive berørt fysisk af projektet hverken i anlægs- eller driftsfasen.

Grøn kølleguldsmed

Bygherre har i miljøkonsekvensrapporten oplyst, at grøn kølleguldsmed er kendt fra Storeå ca. 2,6 km nordvest for projektområdet. Grøn kølleguldsmed er knyttet til større og relativt hurtigt strømmende vandløb, hvilket ikke findes inden for projektområdet.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at projektet ikke påvirker evt. potentielle yngle- og rasteområder for grøn kølleguldsmed i det der ikke er vandløb inden for projektområdet eller i nærheden af projektområdet. Samlet vurderer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at projektet ikke vil medføre en påvirkning af områdets økologiske funktionalitet for grøn kølleguldsmed hverken i anlægs- eller driftsfasen.

Odder

Bygherre har oplyst, at odder er registeret ca. 2,7 km nordvest for projektområdet. Odder er primært knyttet til vandløb samt større søer og moseområder, hvor der er rigeligt med føde samt tilstrækkelig med uforstyrrede arealer, hvor arten kan etablere sine huler. Bygherre vurderer, at sådanne arealer ikke findes inden for projektområdet og da projektet ikke medfører aktiviteter, der

kan påvirke naturområder i længere afstand fra projektområdet, så vil der ikke ske påvirkning af arten.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer i lighed med bygherre, at idet projektet ikke ligger i direkte tilknytning til vandløb eller andre egnede levesteder for odder, vil projektet ikke medføre påvirkning af yngle- og rasteområder for arten hverken i anlægs- eller driftsfasen.

Bæver

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at bæver er registreret ca. 2,6 km syd for projektområdet. Bæver er primært knyttet til vandløb, større søer og lignende ferskvandsområder, hvor arten kan etablere sit bo. Sådanne arealer findes ikke inden for projektområdet og da projektet ikke medfører aktiviteter, der kan påvirke naturområder i længere afstand fra projektområdet, så vil der ikke ske påvirkning af arten.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer i lighed med bygherre, at idet projektet ikke ligger i direkte tilknytning til vandløb eller andre egnede levesteder for bæver, vil projektet ikke medføre påvirkning af yngle- og rasteområder for arten hverken i anlægs- eller driftsfasen.

Birkemus

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at birkemus er registreret ca. 2,5 km nordvest for projektområdet. Bygherre vurderer dog, at det ikke kan udelukkes, at arten også vil kunne træffes nærmere projektområdet. Birkemus er stedtrofast og bevæger sig sjældent mere end 100 m fra sit yngle- og raste-sted. Birkemusen foretrækker levesteder med fugtige arealer med tilstødende tørre arealer til overvintring. Bygherre vurderer, at sådanne arealer ikke findes inden for projektområdet eller inden for 100 m af projektområdet, og da projektet ikke medfører aktiviteter, der kan påvirke naturområder i længere afstand fra projektområdet, så vil der ikke ske påvirkning af arten.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer i lighed med bygherre, at idet projektet ikke ligger i direkte tilknytning til fugtige arealer med tilstødende tørre arealer til overvintring af birkemusen, vil projektet ikke medføre påvirkning af yngle- og rasteområder for arten hverken i anlægs- eller driftsfasen.

Flagermus

Påvirkningen af flagermus gennemgås og vurderes i afsnit 7.4.1 og afsnit 7.4.2 i bygherres miljøkonsekvensrapport. Udvidelsen af Idømlund højspændingsstation medfører fældning af skoven i den østlige del af projektområdet. Der er ved besigtigelse vurderet, at ingen af træerne, der planlægges fældet inden for projektområdet, udgør yngle- eller vinterrasteområde for flagermus. Dette skyldes, at ingen af træerne i området fremstår med sprækker, hulheder eller løs bark og dermed vurderer bygherre, at træerne ikke kan understøtte yngle- eller rasteforekomst af flagermus. Bygherre vurderer dog, at det ikke med sikkerhed kan udelukkes, at enkelte træer på dage med gunstige vejrforhold kan udgøre dagsrastesteder for enkeltindivider af flagermus, men forekomst heraf vurderes at være uden betydning for den økologiske funktionalitet af området.

Flagermus benytter, afhængig af art, bygninger eller træer med hulheder, spættehuller, løs bark m.v. som yngle- og rasteområder. Herudover benytter flagermus ledelinjer i landskabet såsom levende hegn, når de bevæger sig til og fra fourageringsområder. Bygherre har i miljøkonsekvensrapporten oplyst, at lignende træer, dvs. træer med mindre barkskader eller sprækker, der kan fungere som dagsrast for flagermus vurderes at forekomme i vid udstrækning uden for projektområdet i områdets øvrige træbevoksede arealer, herunder skovområderne mod øst og nord samt læhegn og småbiotoper i form af læhegn og andre træbevoksede arealer mod syd og vest. Projektområdet rummer ikke beboelseshuse eller anden form for byggeri, der kan være oplagte yngle- eller rastelokaliteter for bygningslevende arter ligesom realisering af projektet ikke forudsætter nedrivning af huse eller andre bygninger.

Af potentielle påvirkninger på flagermus kunne være arealinddragelse, forstyrrelse i form af færdsel og aktivitet, forstyrrelse i form af støj samt fældning af træer.

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at der er blevet foretaget støjberregninger i forhold til naboboliger. Det vurderes, at der er tale om støjniveauer, der ikke kan påvirke eller forstyrre flagermus, da støjniveauet er relativt lavt. Projektområdet består af agerjorder og eksisterende højspændingsstation, og udgør således ikke et vigtigt fourageringsområde for flagermus. Flagermusarter kan benytte søer og beplantningerne i udkanten af projektområdet til fouragering, og da disse søer og beplantninger ikke påvirkes fysisk af projektområdet, vurderes dette fortsat at være muligt fremadrettet. Det fremgår ligeledes, at realisering af området ikke omfatter aktiviteter, der kan medføre individdrab af flagermus i anlægsfasen. Træer der ønskes fældet, som kan være potentielt dagsrast for flagermus, vil blive fældet i vinterperioden, hvor dagsrast ikke benyttes, eller om natten, hvor flagermus er ude at fouragere. Det vurderes således, at projektet ikke påvirker forekomst eller bestande af flagermus eller vil skade eller forringe områdets økologiske funktionalitet for flagermus.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er enig i bygherres vurdering og vurderer ligeledes, at projektet kan gennemføres uden risiko for ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for flagermus og uden risiko for individdrab i anlægsfasen. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer dog, at for at sikre at træerne, som potentielt kan bruges som dagsrast, fældes i vinterperioden, stilles vilkår 12 om, at fældning af træer skal ske i vinterperioden 1. december til 1. marts.

Desuden vurderer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at fældningen er af træer uden høj kvalitet som yngle- eller rasteområder, at der i det omkringliggende område samtidig er en rig forekomst af lignende træer, samt at da der ikke er mangel på lignende træer i området, og da der løbende opstår nye potentielle yngle- og rasteområder af denne type, vurderer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at områdets økologiske funktionalitet for flagermus er opretholdt ved fældningen af disse træer i anlægsfasen.

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at bygherre vurderer, at områdets nuværende funktionalitet som fourageringsområde for flagermus vurderes at blive forbedret ved en realisering af projektet (driftsfasen), da de tre nye beplantningsbælter med blandede træer og buske vil give anledning til en større forekomst af insekter sammenlignet med i dag. Ligeledes fremgår det, at driftsfasen ikke omfatter aktiviteter, der kan medføre individdrab af flagermus, da flagermus er nataktive og kørsel i driftsfasen primært vil foregå i dagtimerne samt ved lav hastighed. Bygherre vurderer, at projektet ikke påvirker forekomst eller bestande af flagermus eller vil skade eller forringe områdets økologiske funktionalitet for nogen arter af flagermus i driftsfasen samt at områdets økologiske funktionalitet for arter af flagermus opretholdes og forstærkes i driftsfasen.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer i lighed med bygherre, at der ikke vil ske forsætlige individdrab eller ske påvirkning af områdets økologiske funktionalitet i driftsfasen, idet der ikke i forbindelse med driftsfasen være på virkninger af yngle- eller rastelokaliteter.

8.1.3.2 Øvrige beskyttede arter

Det fremgår i miljøkonsekvensrapporten, at der er registret flere fredede og rødlistede arter i en afstand på 3 km fra projektområdet. Disse er gennemgået i afsnit 7.3.5 i miljøkonsekvensrapporten. De er delt op i følgende:

- Padder og krybdyr
- Pattedyr
- Fugle
- Planter
- Insekter
- Fisk

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at projektet potentielt vil kunne påvirke andre beskyttede og rødlistede arter end bilag IV-arter ved enten arealinddragelse, fældning af træer, forstyrrelser fra anlægsstøj og arbejdskørsel (menneskelig adfærd, støj og lys) samt at der kan være risiko for individdrab.

Nedenfor gennemgås de beskyttede arter i henholdsvis anlægs- og driftsfasen. Da der ikke er observeret planter, insekter eller fisk inden for projektområdet gennemgås disse ikke i nedenstående.

Driftsfasen

Det fremgår af bygherres miljøkonsekvensrapport, at for både fugle, pattedyr og øvrige arter af krybdyr er der tale om almindelige arter fra det danske agerland – arter, som alle er forstyrrelsestolerante. Midlertidig fortrængte arter i anlægsfasen forventes i helt overvejende omfang at genindvandre til området i driftsfasen. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er enig i bygherres vurderinger og har ikke yderligere at bemærke.

Anlægsfasen

Padder og krybdyr

Inden for projektområdet er der registreret følgende nationalt fredede paddere: butsnudet frø, skrubbtudse og lille vandsalamander. Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at egnede rasteområder for bilag IV-padder også vurderes egnede for disse tre arter.

Lille vandsalamander er observeret i søen ID13S (se Figur 4), butsnudet frø er observeret i søen ID13S og søen ID15S, mens skrubbtudse er registreret i søen ID13S.

Paddernes yngleområde i søen ID15S påvirkes, da udvidelse af højspændingsstationen medfører, at den nedlægges.

Bygherre har oplyst, at den eksisterende § 3-beskyttede sø (ID15S) ikke blive nedlagt i paddernes yngleperiode for at undgå individdrab af fredede padder tilknyttet søen. Bygherre vurderer i miljøkonsekvensrapporten, at den § 3-beskyttede sø kan nedlægges inden for perioden oktober til januar uden risiko for at projektet vil medføre risiko for øget individdrab af padder. For at sikre, at der ikke sker væsentlig påvirkning af de nationalt fredede padder (butsnudet frø, skrubbtudse og lille vandsalamander) stilles vilkår 11, som sikrer, at den eksisterende sø (ID15S) ikke nedlægges i yngleperioden.

Bygherre vil forud for udvidelse af højspændingsstationen opsætte et paddehegn om hele projektområdet. Strækninger med paddehegn fremgår af *Figur 5*. For at sikre at alle individer af padder har forladt det indhegnede projektområde, før anlægsarbejdet påbegyndes, vil paddehegnet være opsat min. 1 måned før anlægsarbejdet opstartes. I samme periode vil der blive suppleret med manuel udflytning af padder fra projektområdet.

Ved en manuel flytning opsamles alle individer, der registreres inden for det hegnede projektområde og flyttes fra projektområdet. Denne øvelse gentages mindst to gange, eller indtil man ikke længere finder padder inden for projektområdet.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at det ved opsætning af paddehegn kan undgås, at der sker individdrab som følge af anlægsfasen af projektet. Det fremgår af bygherres afværgeforanstaltninger nr. 2 i Afværgeforanstaltninger, hvordan paddehegnet skal opsættes, vedligeholdes og nedtages. For at sikre, at der ikke sker individdrab på padderne, stilles vilkår 5 om, at der 1 måned før anlægsarbejdet påbegyndes skal opsættes paddehegn. For sikring af at paddehegnet er opsat som beskrevet i afværgeforanstaltningerne i afsnit 3, stilles vilkår 6 om, at senest 1 uge efter opsat paddehegn skal der fremsendes billeddokumentation for udformningen af hegnet til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø med GPS-position for billedet samt et kort med placering af alt opsat hegn, spande og paddehop. For at opretholde funktionaliteten af paddehegnet vurderer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at paddehegnet skal tilses mindst hver 14. dag i perioden 1. marts til 1. december, derfor stilles vilkår 7.

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at spandene ved paddehegnet bliver tjekket to gange dagligt for nedfaldne padder, både morgen (før kl. 9.00) og aften. For at sikre dette, stilles vilkår 8 herom og samtidig vurderer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at der skal føres logbog herfor. Ifølge udkast til afgørelse om dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen (Bilag 4) skal håndtering af padder, herunder æg, foretages af egnet personale med ekspertise i arterne.

Hvis der er faldet padder ned i spandene skal disse udsættes til, for arterne, egnede vandhuller, som eksempelvis kunne være erstatningssøen eller sø ID13S. Der stilles derfor vilkår 9 hertil.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at projektet fordrer dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen til at indfange og flytte individer af arterne butsnudet frø, skrubbudse og lille vandsalamander til erstatningssøen eller eksisterende sø ID13S. På den baggrund har Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø udarbejdet nævnte udkast til dispensation (se bilag 4), der foruden bygherres miljøkonsekvensrapport udgør grundlaget for nærværende § 25-tilladelse efter miljøvurderingsloven. I dispensationen fremgår vilkår vedr. indsamling, udsætning og indrapportering.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at dispensationen med de stillede vilkår og begrundelserne herfor sikrer, at vandrende enkeltindivider af padder ikke bliver dræbt i forbindelse med anlægsperioden. Som yderligere sikring for, at bygherre efterlever vilkårene stillet i dispensationen, stilles der i nærværende afgørelse vilkår 10 om, at bygherre skal udarbejde en procedure, der sikrer, at deres tilsynsførende samt entreprenører og personale i marken er bekendt med foranstaltningerne vilkårssat i dispensationen fra artsfredningsbekendtgørelsen.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at projektet ikke medfører påvirkning af fredede padder eller krybdyr når de stillede vilkår iagttages f.eks. ved anvendelse af paddehegn jf. vilkår 5-10, og dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen jf. bilag 4.

Pattedyr

Der er observeret hare og rådyr inden for projektområdet. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø henleder opmærksomheden på, at der i jagt- og vildtforvaltningsloven⁸ er bestemmelser, som sikrer beskyttelse af vildtbestande, særlig i yngletiden. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø stiller derfor ikke særlige vilkår hertil.

Fugle

Bygherre vurderer, at de væsentligste påvirkninger for fugle i forbindelse med anlægsaktiviteterne vurderes at være støj og menneskelig færdsel.

Af bygherres miljøkonsekvensrapport fremgår en oversigt over arter opført på fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1, der er listet i en afstand af 3 km fra projektområdet. Det drejer sig om hedelærke, rød glente, fiskeørn, havørn, hjejle, isfugl, mosehornugle og sangsvane. Derudover er der en række arter angivet på artikel 4, stk. 2.

Af bygherres miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at flere af de fugle, der er listet i en afstand af 3 km fra projektområdet, alene vurderes som værende overflyvende for området eller tilfældigt forekommende i forbindelse med træk.

⁸ LBK nr 639 af 26/05/2023. Bekendtgørelse af lov om jagt og vildtforvaltning.

Bygherre vurderer, at anlægsarbejdet ikke vil medføre væsentlig påvirkning af trækfugle, idet der findes andre egnede raste- og fourageringsområder uden for projektområdet.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er enig i bygherres betragtninger og vurderer på den baggrund, at projektet ikke vil påvirke trækfugle, deres overnatningspladser og raste- og fourageringsområder væsentligt.

Bygherre vurderer, at projektområdet ikke er egnet til at være yngle- eller rasteområde for fugle. Da der er tale om anlægsaktiviteter af relativ kortvarig karakter, vurderes støjpåvirkninger i forbindelse med projektet ikke at medføre at ynglende fugle forekommende i eller nær projektområdet vil opgave deres yngleforsøg.

Bygherre har beskrevet, at såfremt der inden for projektområdet forekomme træer med fuglereder, så vil disse ikke blive fældet i fuglenes yngletid, ligesom hule træer eller træer med spættehuller ikke vil blive fældet i perioden 1. november til 31. august. Ligeledes fremgår det, at da fældning af læhegn samt fredskov i relation til stationsanlægget vil ske uden for fuglenes primære yngleperiode 15. marts – 15. juli, vurderes projektets påvirkningen af fugle at være lille.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer i lighed med bygherre, at projektet ikke medfører væsentlig påvirkning af ynglende fugle eller trækfugle i hverken anlægs- eller driftsfasen.

8.2 Natura 2000-områder

Miljøkonsekvensrapporten indeholder en vurdering af projektet i forhold til beskyttelseshensynene i de Natura 2000-områder, der ligger i nærheden af projektet og som potentielt vil kunne påvirkes heraf.

Det behandlede Natura 2000-område er:

13. Natura 2000-område nr. 64 (N64): Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede. Natura 2000-området udgøres af habitatområde H57, "*Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø*", og H225, "*Idom Å og Ormstrup Hede*".

Bygherre har i miljøkonsekvensrapporten vurderet, at øvrige Natura 2000-områder grundet projektområdets karakter og afstand hertil (min. 13 km) samt de potentielle påvirkninger, som projektet vil medføre, ikke at blive påvirket af den planlagte anlæg af højspændingsstationen.

Projektet berører ikke Natura 2000-områder direkte, idet der ikke er sammenfald mellem projektområdet og udpegede Natura 2000-områder. Der er ligeledes ikke hydrologisk forbindelse mellem projektområdet og Natura 2000-områder.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's vurdering

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø kan tilslutte sig bygherres afgrænsning af det udvalgte Natura 2000-område, der potentielt kan påvirkes af projektet.

8.2.1 Potentielle påvirkninger

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at påvirkninger fra projektets anlægsfase omfatter anlægsstøj, midlertidige og permanente (lokale) arealinddragelser, nedlægning af en § 3-beskyttet sø og fældning af fredskov. Bygherre vurderer, at det gælder for de nævnte påvirkninger, at deres influensområder er begrænset til et mindre område i eller umiddelbart omkring projektområdet, hvorfor en væsentlig påvirkning af udpegningsarter og habitatnaturtyper på udpegningsgrundlaget for mere fjerntliggende Natura 2000-områder, beliggende flere kilometer fra projektområdet, med sikkerhed kan afvises.

Idet vand fra stationen i driftsfasen bortledes ved nedsivning, vil der ikke ske udledning til recipient med efterfølgende potentiel påvirkning af overfladevand herunder afledte påvirkninger af Natura 2000-området.

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten at en påvirkning af fugle på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområder i denne afstand (min. 13 km) at kunne afvises. Dette skyldes, at projektområdet, der udgøres af markarealer i omdrift, læhegn samt relativt ung produktionsskov, ikke udgør egnet yngleområde for nogen af de ynglefugle, der forekommer på udpegningsområdet for disse fuglebeskyttelsesområder, ligesom projektområdet ikke vurderes at udgøre væsentligt rasteområde for trækfugle. Det kan ikke udelukkes, at der kan forekomme trækfugle, f.eks. i form af svaner og gæs, der vil benytte markarealer i eller nær projektområdet i forbindelse med fouragering, men da der både inden for samt uden for de respektive fuglebeskyttelsesområder forekommer mange lignende arealer, som fuglene kan fortrække til og benytte sig af, så vurderes projektområdet at være uden betydning for forekomst af disse arter. En væsentlig påvirkning af fugle på udpegningsgrundlaget for nærmeste og mere fjerntliggende fuglebeskyttelsesområder kan således på forhånd afvises.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurdering

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø kan tilslutte sig bygherres vurdering af hvilke potentielle påvirkninger projektet kan medføre samt afgrænsningen af det Natura 2000-område, der skal vurderes i forhold hertil.

8.2.2 Væsentlighedsvurdering

I bygherres miljøkonsekvensrapport er der foretaget en væsentlighedsvurdering efter habitatreglerne for Natura 2000-området N64.

På baggrund af den gennemførte væsentlighedsvurdering er det i rapporten konkluderet, at der uden anvendelse af afhjælpende foranstaltninger kan udelukkes en væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlagene for N64. På den baggrund er der derfor ikke udarbejdet en habitatkonsekvensvurdering for Natura 2000-områder N64.

8.2.3 Natura 2000-område N64: Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede.

Natura 2000-området er specielt udpeget for at beskytte de store arealer med indlandsklit, tør og våd hede samt enekrat.

Habitatområdet H57 ligger ved Idom og strækker sig til Storeå og ned til Vind Kirkeby i Holstebro Kommune. Habitatområdet har et samlet areal på ca. 499 ha.

Habitatområde H225 dækker et større område, der er fordelt på flere delområder. Delområderne ligger indenfor Holstebro Kommune og har et samlet areal på ca. 2.952 ha.

Det fremgår af bygherres miljøkonsekvensrapport, at der ved realisering af projektet ikke vil blive inddraget arealer, som ligger inden for Natura 2000-området. Der vil ikke komme ændringer i de hydrauliske og afvandingsmæssige forhold i de lavbundsområder, der ligger i tilknytning til højspændingsstationen, ligesom der ikke vil ske udledning eller emission af stoffer, der vil kunne påvirke naturtyper i længere afstand fra projektområdet. Således vil der ikke ske væsentlige negative påvirkninger af naturtyper på udpegningsgrundlaget for habitat-område H57 og H225.

Overordnet beskrivelse og udpegningsgrundlagene for nævnte habitatområder fremgår af bygherres miljøkonsekvensrapport. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø henviser hertil.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's vurdering

Af bygherres miljøkonsekvensrapport kan det på baggrund af en væsentlighedsvurdering konkluderes, at der kan udelukkes en væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlaget. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er enig i disse betragtninger og vurderinger.

Bygherre har ikke oplysninger om andre planer eller projekter, der kan medføre kumulative påvirkninger på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området N64. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har ikke yderligere oplysninger og vurderer samlet, at projektet ikke vil påvirke naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for N64, og dermed ikke hindre, at der kan opnås gunstig bevaringsstatus for arterne og naturtyperne hvorved målsætningerne for området og dettes integritet ikke påvirkes.

9. Grundvand

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for grundvandsforekomster, som projektområdet berører, samt disses nuværende kemiske- og kvantitative tilstand iht. vandområdeplanerne 2021-2027 samt i genbesøget af vandområdeplan 2021-2027.

Projektområdet ligger inden for to regionale og to dybe grundvandsforekomster. Tre af grundvandsforekomsterne er i god kvantitativ og kemisk tilstand, mens den ene regionale grundvandsforekomst er i god kvantitativ tilstand, men ringe kemisk tilstand på grund af pesticider.

Af rapporten fremgår det, at projektområdet ligger i et område med drikkevandsinteresser (OD), men berører ikke områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), følsomme indvindingsområder, boringsnære beskyttelsesområde (BNBO) eller indvindingsoplande. Projektområdet er ikke omfattet af indsatsplan. Ligeledes er en stor afstand (ca. 250 m) til nærmeste boring og ca. 2 km til nærmeste boringsnære beskyttelsesområde (BNBO).

Anlægsfase

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at der i anlægsfasen kan være behov for at kunne tørholde udgravninger til fundamenter, kabler, ledninger og lignende. På det aktuelle område vil der kun blive gravet til 2 m under terræn, hvilket højst vurderes at medføre en vandstand i udgravningen på ca. 0,5 m afhængigt af årstid og placering på området, hvilket af bygherre ikke vurderes at medføre en påvirkning på grundvandsforekomsternes kvantitative tilstand. Hvis der skal forekomme bortpumpning af vand fra udgravninger, vil det udledes til terræn til nedsivning inden for projektområdet og til samme grundvandsmagasin.

Regnvandet håndteres inden for projektområdet ved nedsivning til grundvandet, enten fra terræn eller via lokal afledning af regnvand (LAR-løsninger). Ved nedsivning til samme forekomst påvirkes grundvandet ikke, da der netto ikke fjernes noget grundvand.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er enig i bygherres vurdering af, at der ikke vil ske en forringelse af den kvantitative tilstand af grundvandet, idet det er oplyst, at der vil ske nedsivning til samme forekomst og da eventuelle vandmængder ved tørholdelse af udgravning vil være små.

Det fremgår af rapporten, at de dybe grundvandsforekomster under stationsområdet har ringe kemisk tilstand på grund af pesticider. Ved anlægsarbejde kan der være risiko for spild af brændstoffer og hydraulikolie fra entreprenørmaskiner, som potentielt kan nedsive til grundvandet. Oplag af brændstof til entreprenørmaskiner og lignende vil ske på befæstede arealer eller i spildbakter, hvorved risikoen for forurening af grundvandet minimeres, hvis der sker uheld.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer på baggrund af ovenstående og i lighed med bygherre, at den kemiske tilstand af grundvandsforekomsterne i anlægsfasen ikke forringes som følge af projektet. Det er også Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurdering, at projektet ikke medfører, at de fastsatte miljømål ikke kan opnås.

I forbindelse med projektet skal der etableres en erstatningssø (se nærmere beskrivelse i afsnit 8.1.1 og i afsnit 3, afværgeforanstaltning 1). Af miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at bygherre vurderer, at etableringen ikke vil medføre nogen påvirkninger af grundvandet, idet interaktionen med grundvandet vurderes at være den samme som i den sø, der skal erstattes. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er enig med bygherre heri.

Driftsfase

Af bygherres miljøkonsekvensrapport fremgår det, at der i driftsfasen ikke vil forekomme aktiviteter, der påvirker grundvandet direkte. Det er oplyst, at transformere og kompenseringspoler indeholder olie til elektrisk isolation og køling, som ved udslip potentielt kan nedsive til grundvandet. Transformerne og kompenseringspolerne etableres med tætte opsamlingskar, som kan rumme den mængde olie, som de indeholder. Ved akut havari er det muligt at opsamle al olien. I den daglige drift opsamles regnvand i karret. Regnvandet fra opsamlingskar omkring kompenseringspoler og transformere vil blive opsamlet og ledes via sandfang og olieudskillere i rør til nedsivningsbas-

siner syd for projektområdet. Nedsivningsbassinerne er etableret i forbindelse med et igangværende projekt for nyt højspændingsanlæg (Thor-anlæg) syd for området. Ved eventuelt havari lukker udskilleren, hvorved al olien tilbageholdes i opsamlingskaret, og der afgives samtidig alarm til kontrolrummet hos Energinet.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at de i miljøkonsekvensrapportens beskrevne tiltag til reduktion af risiko for udslip af olieholdige væsker som opsamlingskar i tilstrækkelig størrelse og alarm ved olieudslip kan sikre, at grundvandsforekomstens kvalitet ikke påvirkes væsentligt.

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at der ikke vil ske afsmitning af stoffer, der kan påvirke grundvandet, og der vil ikke blive anvendt pesticider eller gødning på stationsområdet i driftsfasen. En del af det nye areal, som tidligere har været landbrugsjord, stopper brugen af pesticider og gødskning på arealet og det vil have en positiv indvirkning på grundvandsforekomsterne.

På baggrund af ovenstående vurderer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at driften af stationen ikke vil medføre påvirkning af grundvandsforekomsterne i driftsfasen, idet der ikke anvendes pesticider i den almindelige drift og der ikke vil ske afsmitning af stoffer fra anlægget.

Ligeledes vurderer bygherre i miljøkonsekvensrapporten, at projektet ikke vurderes at påvirke almene eller private drikkevandsinteresser, da der er stor afstand til drikkevandoplande og borerer.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer på baggrund af miljøkonsekvensrapportens oplysninger samt ovenstående vurderinger, at projektet ikke vil påvirke hverken kvantiteten eller kvaliteten af de regionale og dybe grundvandsforekomster. Dermed vil projektet ikke medføre påvirkning på hverken almen eller privat drikkevandsindvinding.

10. Overfladevand

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at for anlægsfasen kan jordarbejder i form af f.eks. udgravning til fundamenter, omlægning og etablering af interne veje, terrænbearbejdning i forbindelse med etablering af jordvolde, lokal afledning af regnvand (LAR-løsninger) mv. påvirke afstrømning og udledning af regnvand, hvilket potentielt kan påvirke overfladevandforekomster, der fungerer som recipienter for regnvandet.

I driftsfasen kan en forøgelse af befæstelsesgraden i området øge mængden af regnvand, der skal håndteres inden for projektområdet. Dette kan ligeledes påvirke afstrømning eller udledning af regnvand og derved potentielt påvirke overfladevandforekomster, der fungerer som recipienter for regnvandet.

Vandløb, søer og kystvande

Bygherre har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for, at projektområdet ligger inden for vandoplandet til Storåen, der løber ca. 1 km nord for projektområdet. Nærmeste målsatte vandløb er et tilløb til Storåen (06600), ca. 500

m nordvest for projektområdet. Nærmeste målsatte sø er Holstebro Vandkraftsø (ID 429), der ligger øst for Holstebro og er en del af Storåsystemet. Søen er beliggende opstrøms tilløb til Storå. Storå udmunder i kystområde Nissum Fjord, Felsted Kog (ID 131). Der er ingen målsatte søer nedstrøms tilløb til Storå.

Bygherre har redegjort for vandløbenes typologi, den samlede økologiske tilstand, tilstanden for hvert af de økologiske kvalitetselementer for vandløb, sø og kystvand iht. vandområdeplanerne 2021-2027 samt i genbesøget af vandområdeplan 2021-2027. Desuden har bygherre redegjort for den kemiske tilstand samt tilstanden for nationalt specifikke stoffer iht. vandområdeplanerne 2021-2027 samt i genbesøget af vandområdeplan 2021-2027. Der er i miljøkonsekvensrapporten redegjort for vandområder beliggende nedstrøms vandløbet og for sø beliggende opstrøms vandløbet tilløb til Storå.

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at i forbindelse med anlægsarbejdet vil der ske nedsivning af regnvand fra graveområder og byggeplads til terræn, hvilket ikke vil give anledning til afstrømning eller udledning til overfladevandforekomster. I driftsfasen kan en forøgelse af befæstelsesgraden i området øge mængden af regnvand, der skal håndteres inden for projektområdet. Dette kan ligeledes påvirke afstrømning eller udledning af regnvand og derved potentielt påvirke overfladevandforekomster, der fungerer som recipienter for regnvandet. Overfladevand fra interne veje opsamles i nedsivningsgrøfter. Herfra vil vandet enten nedsive eller blive ledt til nedsivningsbassinerne syd for projektområdet.

Bygherre har i miljøkonsekvensrapporten oplyst, at størstedelen af projektområdet ligger inden for et mindre lokalt vandopland, hvorfra der ikke afstrømmer eller udledes vand til målsatte overfladevandforekomster. Overfladevandet i dette vandopland strømmer til en større lavning syd for projektområdet, hvorfra det nedsiver.

Overfladevand fra de øvrige dele af projektområdet (mindre arealer i henholdsvis det nordvestlige og nordøstlige hjørne) strømmer henholdsvis vest og øst ud af projektområdet og herfra videre mod Storåen. Eventuel afstrømning fra den del af projektområdet, der ligger inden for vandoplandet til Storåen, vurderes af bygherre ikke at ville medføre betydende påvirkning af Storåen som recipient, da tilløb til Storåen (06600) er beliggende ca. 500 m nordvest for projektområdet, og der dermed ikke er nogen direkte hydrologisk forbindelse. Bygherre vurderer dermed, at der ikke vil ske udledning til recipienter (herunder vandløb) under hverken anlægs- eller driftsfasen.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs vurdering

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er enig i bygherres konklusioner og vurderer, at projektet hverken i anlægs- eller driftsfasen har direkte hydrologisk forbindelse til vandløbene, og der dermed ikke vil være nogen påvirkning på sediment samt at der ikke vil blive anvendt gødning, sprøjtemidler eller andre miljøfarlige forurenende stoffer inden for projektområdet. Med baggrund i ovenstående vurderer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at projektet ikke vil medføre tilstandsforringelser eller forhindre målopfyldelse i hverken det nærmeste målsatte vandløb Storåen (06600) eller nedstrømsbeliggende målsatte vandløb, søer og kystvande.

Samlet vurderer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at projektet kan gennemføres i overensstemmelse med indsatsbekendtgørelsens § 8⁹. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af overfladevandforekomster.

11. Havstrategi

Kystområde Nissum Fjord, Felsted Kog (ID 131) ligger i hovedfarvandsområde Nordsøen (ID 1).

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at projektet ikke vil påvirke muligheden for, at der opnås god miljøtilstand i Nordsøens økosystem. Dette begrundes i, at projektet ikke tilfører forurenende stoffer til området, hverken i anlægs- eller driftsfase. Projektet sker på land og medfører ikke direkte eller indirekte påvirkninger på havmiljøet. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer med baggrund i ovenstående, at projektet, hverken i anlægs- eller driftsfasen, er til hinder for målopfyldelse af Danmarks havstrategi, idet projektet ikke har væsentlig påvirkning for strategiens deskriptorer og dermed ikke hindrer god miljøtilstand i havets økosystemer, jf. lov om havstrategi¹⁰.

12. Trafik

Projektet kan i anlægsfasen forventes at medføre påvirkning af trafikafviklingen og trafiksikkerheden i forbindelse med udvidelsen af højspændingsstation.

I bygherres miljøkonsekvensrapport er der redegjort for eksisterende forhold i området, hvor udvidelse af Idomlund højspændingsstation skal ske.

Der er adgang til området fra Idomlundvej. Adgangen til Idomlundvej er fra Ringkøbingvej. Idomlundvej er en kommunevej og Ringkøbingvej er en statsvej. I anlægsfasen forventes der at være en lastbiltrafik på ca. 20-40 til/fracørsler pr. dag i store dele af anlægsperioden. Dette svarer til, at trafikken på Idomlundvej stiger med 4-8 % og 1-2 % på Ringkøbingvej på dage med maksimal trafik til byggepladsen. Trafikken forventes højst i den første del af anlægsperioden på op til 2 år.

Den første del af anlægsperioden består af bygge- og anlægsfasen, som indeholder jord- og terrænarbejder, betonkonstruktioner og etablering af bygning. Her er der størst aktivitet og til- og frakørsel med tunge køretøjer. Perioden varer omkring 10-12 mdr. Den anden del af anlægsperioden består af installation af høj- og lavspændingskomponenter samt ledningsinstallation, hvor mængden af til- og frakørslerne er af mindre. Perioden varer ligeledes 10-12 mdr.

⁹ BEK nr. 797 af 13/06/2023. Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

¹⁰ LBK nr 123 af 01/02/2024. Bekendtgørelse om lov om havstrategi (Havstrategiloven).

På baggrund af det i miljøkonsekvensrapporten oplyste vurderer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at den øgede trafikbelastning på Idomlundvej og Ringkøbingvej i anlægsfasen ikke vil medføre væsentlig påvirkning hverken af trafikbelastningen eller naboer, idet trafikmængden kun forøges med 4-8 % på Idomlundvej og 1-2 % på Ringkøbingvej.

Bygherre vurderer, at på strækningen fra projektområdet ad Idomlundvej til Ringkøbingvej er en kort strækning, hvor der alene passeres 5-6 ejendomme, hvoraf flere er mindre erhverv og landbrug. Bygherre vurderer samlet at påvirkning af trafikikkerheden på Idomlundvej i forbindelse med anlægsfasen er lille.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's vurdering Anlægsfasen

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at den øgede trafik som følge af transport af maskiner, materialer og råstoffer medfører en mindre påvirkning for naboer og trafikafviklingen på Idomlundvej samt på trafikikkerheden, herunder bløde trafikanter. Idomlundvej er smal og forholdene for bløde trafikanter er dårlige, idet der ikke er et separat areal til gående og cyklister. På Ringkøbingvej er der en cykelsti, som er adskilt fra kørebanelen. Med baggrund i at der alene passeres få ejendomme på Idomlundvej og idet der er en markering på vejen ved krydset mellem Idomlundvej og Ringkøbingvej med oplysning om krydsende cyklister, vurderer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at de tunge køretøjer hermed gøres opmærksom på de bløde trafikanter (herunder cyklister). Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer hermed, at den samlede påvirkning af trafikikkerheden på Idomlundvej er lille.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø gør opmærksom på at eventuelle særtransporter i forbindelse med anlægsarbejdet skal tillades særskilt af politiet. I forhold til standen af offentlige veje, er det vejmyndighedens ansvar at holde sine offentlige veje i den stand, som trafikens art og størrelse kræver.

Der er i bygherres miljøkonsekvensrapport angivet, at der kan være kumulative effekter fra etablering af ny koblingsstation umiddelbart vest for projektområdet, da der kan ske et sammenfald i tidspunktet for etablering af den nye koblingsstation og udvidelse af Idomlund højspændingsstation. Det fremgår, at den forventede belastning på 20-40 til/frakørsler pr. dag af store køretøjer vil blive forøget med yderligere 5-10 lastbilture pr. dag. Bygherre vurderer, at det ikke vil påvirke trafikafviklingen eller trafikikkerheden i væsentligt omfang. Derudover vil realisering af den nye energipark ved Idomlund sammen med udvidelsen af højspændingsstationen medføre kumulative effekter på trafikken, hvis den realiseres. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er enig med bygherres vurdering og stiller på den baggrund ikke vilkår til forholdet.

Driftsfasen

Bygherre har i miljøkonsekvensrapporten oplyst, at der kun kommer ubetydelig trafik i driftsfasen. Det fremgår af afgrænsningen af projektet, at servicetilsyn med selve stationen er i driftsfasen begrænset til få gange pr. uge. Herudover vil der ca. en gang om dagen forekomme kørsel til stationens parkeeringsplads med mindre køretøjer i forbindelse med eftersyn af hegn, rengøring, græsklipning mv. Trafik i driftsfasen vil have omtrent samme omfang i

dag og vurderes ikke at medføre væsentlige påvirkninger af det omgivende miljø.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er enig med bygherres vurdering i, at der kun kommer ubetydelig trafik i driftsfasen og stiller på den baggrund ikke vilkår til forholdet.

13. Støj

Anlægsfasen

Det fremgår af bygherres miljøkonsekvensrapport, at der i anlægsfasen vil foregå en række anlægsaktiviteter, som kan give støjpåvirkninger ved de nærmeste boliger. Støjpåvirkningerne vil forekomme fra forskellige maskiner og vil foregå i forskellige perioder af anlægsfasen, hvorfor typen og omfanget af støj vil variere.

Holstebro Kommune har en gældende forskrift for regulering af støj fra anlægsarbejder. Da Holstebro Kommunes forskrift ikke indeholder støjgrænser, er der ved vurderingen af anlægsstøjen taget udgangspunkt i de "normale" støjvilkår man ser i andre kommuner, svarende til en støjgrænse på 70 dB for hverdage mellem kl. 07.00-18.00 og lørdage kl. 07.00-14.00 samt 40 dB i andre tidsrum.

I bygherres miljøkonsekvensrapport er det oplyst, at anlægsarbejdet udelukkende vil finde sted mandag-fredag (hverdage) i tidsrummet 07.00-18.00 og for særligt støjende aktiviteter mandag-fredag (hverdage) i tidsrummet kl. 08.00-18.00, hvilket svarer til Holstebro Kommunes regulativ ("*Forskrift for midlertidigt bygge- og anlægsarbejder*")¹¹.

Der er i miljøkonsekvensrapporten udført støjberegninger af forskellige aktiviteter. Støjberegningerne i bygherres miljøkonsekvensrapport viser, at støjbidraget i anlægsfasen på de nærmeste boliger ligger mellem 34-45 dB hverdage mellem kl. 07.00-18.00. Nærmeste bolig er ca. 240 meter fra projektområdet.

Den beregnede støjbelastning ved nabobeboelser i er under 70 dB(A) og dermed langt under det støjniveau, der tillades for midlertidige, støjende anlægsarbejder. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø tillægger det betydning, at anlægsarbejdet trods lang varighed udføres inden for de i miljøkonsekvensrapporten anførte tidsrum, der ikke omfatter arbejde i aften- eller natperioden. På den baggrund vurderer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at anlægsarbejdet ved udvidelse af højspændingsstation Idomlund ikke medfører væsentlig støjpåvirkning af omkringboende i anlægsfasen. Endvidere vurderer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at den begrænsede trafikforøgelse ikke vil medføre væsentlige støjgener for omkringboende.

Driftsfase

¹¹ <https://www.holstebro.dk/midlertidig-aktivitet>

I driftsfasen vil der genereres støj fra højspændingsstationen. Bygherre har i miljøkonsekvensrapporten foretaget beregning af støj som følge af projektet i driftsfasen. Der er indsat beregningspunkter ved de fire nærmeste boliger, som alle kan karakteriseres som enkeltliggende boliger i det åbne land, hvor grænseværdien er 55/45/40 dB for henholdsvis dag/aften/nat.

Af de udførte støjberegninger i miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at de vejledende støjgrænser fastsat i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 ”Eks-tern støj fra virksomheder” er overholdt ved almindelig drift af stationen, der er i drift hele døgnet. Det beregnede, højeste støjniveau ved nærmeste nabo er 28,7 dB om natten (kl. 22.00-07.00) (worst case-situation) og vil selv med et tillæg på +5 dB overholde støjgrænseværdien på 40 dB.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer på baggrund af miljøkonsekvensrapporten og de udførte beregninger, at støjbidraget fra udvidelse af Idomlund højspændingsstation kan overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser på alle tidspunkter af døgnet. De vejledende støjgrænser anvendes dog som sammenligningsgrundlag. Driften af stationen vurderes dermed ikke at medføre væsentlige påvirkninger af omgivelserne med støj. Der stilles ikke vilkår til forholdet.

Det er en forudsætning for tilladelsen, at arten af komponenter, antallet, typen og kildestyrken herfra ikke ændres ved projektets udførelse. Såfremt der sker ændringer heri, betragter Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø det som en ændring til projektet, der skal behandles efter miljøvurderingsreglerne. Det er Holstebro Kommune, der er tilsynsmyndighed på Idomlund højspændingsstationen, og kan meddele påbud om driften af anlægget og derved regulere støjen i driftsfasen i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 42¹².

Kumulative forhold

Det fremgår af bygherres miljøkonsekvensrapport, at der i forhold til støj i driftsfasen kan være kumulative påvirkninger fra de eksisterende vindmøller vest for projektområdet og den eksisterende Ringkøbingvej syd for projektområdet. Desuden kan der være kumulative effekter med den planlagte koblingsstation umiddelbart vest for projektområdet, hvis denne realiseres. Herudover kan der i nærheden af luftbårne højspændingsledninger i området forekomme såkaldt koronastøj (kan opstå på grund af elektrisk udladning og luftbevægelse i nærheden af ledningerne) og periodevist kan der desuden forekomme støj fra øvelsesterrænet syd for Ringkøbingvej.

Vindmøllestøj reguleres særskilt, og det er vindmølleejeren, der har ansvar for at overholde grænseværdier for vindmøllestøj til omgivelserne. Ligeledes vil Ringkøbingvej syd for projektområdet afkaste støj som kumulativt forekommer samtidig med støj fra højspændingsstationen. Bygherre vurderer, at idet påvirkningen fra højspændingsstationen ved boligerne i sig selv vurderes at være af ubetydeligt omfang, vurderes det at kumulative støjgener som følge af udvidelsen at have ubetydelig påvirkning af omgivelserne i forhold til vindmøllestøj og støj fra Ringkøbingvej. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er enig i bygherres vurdering for så vidt angår vindmøllestøj og støj fra Ringkøbingvej.

¹² LBK nr. 1093 af 11/10/2024 Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse (Miljøbeskyttelsesloven).

Projektet omfatter ikke etablering af nye luftledninger, men eventuel koronastøj fra eksisterende luftledninger i området kan kumulativt forekomme samtidig med støj fra højspændingsstationen. Det fremgår af bygherres miljøkonsekvensrapport, at på grund af afstandene fra højspændingsstationen til de nærmeste boliger, og idet påvirkningen fra højspændingsstationen ved boligerne i sig selv vil at være af et ubetydeligt omfang, vurderes eventuelle kumulative støjgener med koronastøj fra luftledninger i området som følge af stationsudvidelsen at have en ubetydelig påvirkning af omgivelserne. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er enig i bygherres vurdering.

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at der i driftsfasen kan opstå kumulative støjpåvirkninger, hvis den nye koblingsstation realiseres vest for Idomlund højspændingsstation, da de to anlæg vil komme til at ligge nær hinanden. Det fremgår af bygherres miljøkonsekvensrapport, at på grund af afstanden fra højspændingsstationen til de nærmeste boliger, og idet påvirkningen fra højspændingsstationen ved boligerne i sig selv er beregnet til at være af et ubetydeligt omfang, vurderes eventuelle kumulative støjgener med den nye koblingsstation som følge af stationsudvidelsen at have en ubetydelig påvirkning af omgivelserne. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er enig i bygherres vurdering.

14. Alternativer

14.1 Referencescenariet

Miljøkonsekvensrapporten skal i medfør af miljøvurderingslovens bilag 7 indeholde en beskrivelse af referencescenariet (også kaldet ”0-alternativet”). Referencescenariet er det alternativ, hvor projektet ikke godkendes og de aktuelle forhold bibeholdes.

Referencescenariet er i dette tilfælde situationen, hvor de eksisterende forhold forsætter uden udvidelse af højspændingsstationen. Det må derfor antages, at de ca. 8,5 ha, som projektområdet udvides med, fortsat anvendes til henholdsvis skov- og landbrugsmæssig drift.

Baggrunden for projektet er at fremtidssikre højspændingsstationen, da den ligger som et strategisk knudepunkt i det overordnede elnet. Udvidelsen er bl.a. nødvendig for at imødekomme yderligere forbrug og vedvarende energiproduktion i området. Udvidelsen giver mulighed for at tilslutte flere vedvarende energianlæg (VE-anlæg) som f.eks. solcelleanlæg og landvindmøller foruden en tilslutning af en kommende havvindmøllepark i Nordsøen. Derudover øger det muligheden for etablering af anlæg, hvor strøm udnyttes til at fremstille brint (Power-to-X-anlæg). I scenariet hvor den nødvendige udvidelse ikke finder sted på Idomlund højspændingsstation, vil en af effekterne være, at det undlades at påføre de miljøpåvirkninger, der vil være som følge af projektet. Positive effekter af projektet vil også udeblive, herunder at det ikke vil give mulighed for at tilslutte flere vedvarende energianlæg (VE-anlæg).

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at der er flere projekter inden for og i umiddelbar nærhed af projektområdet under realisering, og at de forventes færdige og idriftsat inden det aktuelle projekt påbegyndes. Dette gælder for den igangværende udvidelse og ombygning af den eksisterende station, etablering af den nye 400 kV-luftledningsforbindelse samt etablering af det nye højspændingsanlæg syd for projektområdet. Tilstedeværelsen af disse nye anlæg betragtes i nærværende miljøkonsekvensvurdering som en del af referencescenariet.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurdering

Det er Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurdering, at det i bygherres miljøkonsekvensrapport er tilstrækkeligt belyst, at referencescenariet ikke vil muliggøre den tilstrækkelige udbygning af elnettet og understøttelse af VE-udbygningen. Dette medfører derfor ikke nogen ændringer af projektet.

14.2 Alternativer

I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet, at fordi formålet med det aktuelle projekt er at udvide den eksisterende højspændingsstation, er der ikke foretaget vurderinger af alternative placeringer af projektområdet. Dette skyldes en række tekniske og driftsmæssige forhold, der er bestemmende for indretningen af stationen, herunder navnlig placering af de nye tekniske komponenter. Bygherre har beskrevet, det er nødvendigt at udvide i begge retninger af system- og forsyningsikkerhedsmæssige årsager, da en skæv belastning af samleskinne giver risiko for overbelastning og større tab. Desuden fremgår det, at udvidelse af stationsarealet i en anden retning ville nødvendiggøre et langt større areal, da det ville være nødvendigt at bygge et helt 400 kV system med alle tilhørende komponenter ved siden af den eksisterende for at kunne koble felterne på transmissionsnettet. Anlægget ned mod Ringkøbingvej er et 220 kV-system, hvorfor en udvidelse af dette system ikke kan opfylde kravet til udvidelse af 400 kV-systemet.

Der er derfor heller ikke foretaget vurderinger af alternative disponeringer af arealerne inden for projektområdet.

I den indledende høring i forbindelse med afgrænsning af miljøkonsekvensrapportens indhold indkom der følgende forslag fra borgere i området til alternative placeringer:

- Forslag om, at der skal undersøges om alternative placeringer mod vest og sydvest for at hindre, at der fældes skov.
- Forslag om at udvide anlægget ned mod Ringkøbingvej, da den planlagte udvidelse kommer tæt på beboelse.

Ovennævnte forklaring på udvidelsens placering og retninger er desuden forklaring på de indkomne indlæg i den indledende høring. Udvidelsen er af tekniske årsager nødt til at ske i direkte sammenhæng med det eksisterende 400 kV system som en forlængelse af den eksisterende øst-vest gående samleskinne. Der er derfor ikke reelt andre muligheder for udvidelse af stationen.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs vurdering

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø finder, at bygherre i tilstrækkelig grad har belyst relevante alternativer. I den forbindelse er det særligt vægtet, at de foreslåede alternativer ikke vil være teknisk mulige at gennemføre samt at de foreslåede alternativer ikke vil medføre en reduceret miljøpåvirkning sammenlignet det valgte. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø tilslutter sig derfor bygherres vurdering.

15. Kumulative påvirkninger

Bygherre har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for mulige kumulative påvirkninger som følge af de kombinerede effekter af projektet samt andre kendte projekter og planer.

Bygherre har identificeret flere projekter og planer, som kan medføre kumulative påvirkninger. Der er identificeret nedenstående projekter:

- Mere Havvind 2030 Nordsøen I, område A3, der omfatter etablering af en ny koblingsstation vest for projektområdet. Koblingsstationen skal tilslutte strøm fra Nordsøen til den eksisterende højspændingsstation.
- Bekendtgørelse om ny Energipark ved Idomlund, der omfatter mulighed for kommunal planlægning for PtX-anlæg og lignende i et ca. 430 ha stort område vest for højspændingsstationen.

Der er under de enkelte afsnit i tilladelsen beskrevet og vurderet på de potentielt kumulative effekter.

16. Samlet konklusion

Det er Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs samlede vurdering, at projektet ikke medfører uacceptable miljømæssige forhold, når de stillede vilkår overholdes. Endvidere vurderes projektets miljøpåvirkninger ikke at have en sådan karakter eller omfang, at projektet ikke kan realiseres.

17. Overvågning

Når projektet gennemføres med de stillede vilkår vurderer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at det ikke vil have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet. Der stilles derfor ikke vilkår om overvågning.

18. Offentliggørelse

Afgørelsen om at meddele § 25-tilladelse inkl. bilag vil blive offentliggjort på Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs (SGAVs) hjemmeside (www.sgav.dk) den 8. juni 2026.

19. Klagevejledning

En § 25-tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden for 3 år, efter at den er meddelt, jf. miljøvurderingsloven § 39.

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af enhver med retlig interesse i sagens udfald samt af landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer, jf. miljøvurderingslovens § 50.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med MitID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr, som er på 900 kr. for private og 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Du kan læse mere om gebyrordningen og klage på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside (www.naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foevareklagenaevnet/).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest fire uger efter offentliggørelsen af afgørelsen dvs. den 6. juli 2026.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs afgørelse kan indbringes for domstolene inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse.

§ 25-tilladelse

Udvidelse af 400 kV Station Idomlund

Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø
Lerchesgade 35
5000 Odense C